

PLAN
ROZWOJU
LOKALNEGO
GMINY GRZMIĄCA
NA LATA
- 2004–2013 -

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Załączniki.....	4
1.0. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	13
2.0. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu.....	17
2.1. Raport o stanie Gminy Grzmiąca.....	18
2.2. Identyfikacja problemów na podstawie analizy SWOT [opracowano na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca]	32
3.0. Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze.....	38
3.1. Cele i kierunki działania.....	38
3.2. Wybrany wariant rozwoju [lista zadań (celów) do zrealizowania wynikająca z hierarchii ważności].....	41
4.0. Realizacja zadań i projektów.....	44
4.1. Programy Operacyjne i ich oznaczenie.....	45
4.2. Planowane projekty i zadania w okresie 2004-2013	46
4.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny 2004-2006 (zintegrowana tabela zadań).....	57
5.0. Powiązania projektów z innymi działaniami na terenie powiatu i województwa.....	62
6.0. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.....	65
7.0. Plan finansowy na lata 2004-2013	69
7.1. Ocena sytuacji finansowej Gminy Grzmiąca w latach 2001-2003 z uwzględnieniem planu budżetu na 2004r.....	70
7.2. Analiza struktury dochodów.....	71
7.3. Analiza struktury wydatków.....	74
7.4. Projekcja potencjału inwestycyjnego Gminy Grzmiąca na lata 2004-2015.....	76
7.5. Podział na źródła finansowania.....	83
8.0. System wdrażania.....	84
9.0. Sposoby monitorowania i oceny komunikacji społecznej.....	86
9.1. Sposoby oceny realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	87
9.2. Podział potencjału inwestycyjnego na poszczególne priorytety i inne cele.....	88
9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego.....	90

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego to dokument o charakterze strategicznym stanowiący integralną część Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca.

Obowiązek opracowania planu wynika z zapisów Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i dotyczy przede wszystkim inwestycji, których wykonanie może być dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz innych środków zewnętrznych. Zapisy Planu Rozwoju Lokalnego są spójne z Narodowym Planem Rozwoju, ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego oraz ze Strategią Rozwoju Powiatu Szczecineckiego.

Priorytetowe inwestycje gminy przeznaczone do realizacji na najbliższe lata wskazali członkowie zespołu zadaniowego powołanego przez Wójta Gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego opracowano według zaproponowanej w podręczniku wdrażania ZPORR struktury, nieco zmodyfikowanej ze względu na specyfikę wcześniej opracowanego dokumentu tj. Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca.

ZAŁĄCZNIKI

ZARZADZENIE Nr 26/2004

*Wójta Gminy Grzmiąca
z dnia 1 października 2004 roku*

w sprawie procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Grzmiąca

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591; z 2002 r., Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r., nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r., Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759) Wójt Gminy podejmując działania mające na celu opracowanie pierwszej edycji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Grzmiąca, optymalnie dobranego zarówno pod względem potrzeb strategicznych jak i możliwości finansowych gminy zarządza:

§ 1

1. Powołać Komisję Koordynacyjną ds. Planu Rozwoju Lokalnego (zwaną dalej „Komisją”), w skład której wchodzi osoby wymienione w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Na Przewodniczącą Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołać
3. Jacka Kurzejewskiego – zastępcę Wójta Gminy Grzmiąca
4. Na Wiceprzewodniczącą Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego powołać Andrzeja Siwickiego – inspektora ds. budownictwa Gminy Grzmiąca
5. Celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego jest :
 - 1) stworzenie dokumentu pomocniczego w negocjacjach o uzyskanie dofinansowania z zewnętrznych środków finansowych, na przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane na terenie gminy.
 - 2) komunikacja władz samorządowych z mieszkańcami w zakresie długookresowych zamierzeń inwestycyjnych, uwzględniających także wnioski/postulaty składane przez mieszkańców,
 - 3) przedstawienie przyszłym partnerom przedsięwzięć publiczno-prawnych długookresowych planów przedsięwzięć inwestycyjnych,
 - 4) utworzenie bazy danych o wszystkich potrzebach inwestycyjnych gminy,
 - 5) zgromadzenie danych o wszystkich rozpoczętych inwestycjach (konceptje, dokumentacje techniczne, itp.)
 - 6) konfrontacja potrzeb inwestycyjnych z możliwościami inwestycyjnymi,
 - 7) uniknięcie jednoczesnego otwierania zbyt wielu frontów inwestycyjnych w stosunku do zdolności finansowania gminy.
 - 8) określenie w okresie wieloletnim poziomu wydatków planowanych do poniesienia z budżetu gminy i przeznaczonych na przedsięwzięcia inwestycyjne gminy.

§ 2

1. Prace nad Planem Rozwoju Lokalnego (PRL) przebiegać będą według przyjętego harmonogramu, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
2. Plan Rozwoju Lokalnego posiadać będzie formułę planu „kroczącego”, tj. aktualizowanego corocznie z uzasadnionych powodów obejmujących m.in. :
 - 1) zmiany w źródłach finansowania PRL.
 - 2) dezaktualizację lub wprowadzenie zadań do PRL.

§ 3

1. Przedmiotem planowania w PRL będą przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące :
 - 1) wszelkie nakłady związane z realizacją danego projektu począwszy od prac badawczych dot. tego projektu, wykupu gruntów, itp. do zakończenia prac budowlanych i oddania obiektu/ów do użytku.
 - 2) Modernizację istniejącego rzeczowego majątku trwałego i zakupy inwestycyjne.
 - 3) Przedsięwzięcia inwestycyjne o wartości jednostkowej powyżej 20.000,-zł (z VAT).
2. Samodzielne przedsięwzięcia inwestycyjne o wartości jednostkowej do 20.000,-zł objęte zostaną prognozą wydatków budżetowych na lata 2004-2006 sporządzoną przez Skarbnika Gminy.
3. Wartość remontów odtworzeniowych objęta zostanie prognozą wydatków budżetowych na lata 2004 - 2006 sporządzoną przez Skarbnika Gminy.

§ 4

1. Skarbnik Gminy przedstawiając opracowaną prognozę potencjału inwestycyjnego gminy na lata 2004 – 2006 wraz z dopuszczalnym poziomem zadłużenia Gminy (przy założeniu pozyskania zewnętrznych długoterminowych środków finansowych ze źródeł komercyjnych), przedłoży jednocześnie opis parametrów przyjętych w projekcji dochodów oraz wydatków Gminy.
2. Opracowując projekcję, o której mowa w ust. 1 Skarbnik Gminy zasięga wszelkich niezbędnych konsultacji celem opracowania danych, o których mowa w pkt 5 załączonego harmonogramu, na wiarygodnym i stabilnym poziomie.
3. W trakcie prac nad PRL Skarbnik Gminy przedłoży Komisji pisemne propozycje (uwzględniające obowiązujące przepisy) dot. form i zasad dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące usługi publiczne w imieniu Gminy.
4. Przed zakończeniem prac nad PRL, Skarbnik Gminy dokona korekty projekcji dochodów i wydatków z uwzględnieniem zadań inwestycyjnych przyjętych do PRL generujących dodatkowe wydatki lub generujących dodatkowe dochody. Korekty te zostaną uwzględnione przez Wójta Gminy w ostatecznej wersji pierwszej edycji PRL.

§ 5

1. Wniosek przedsięwzięć inwestycyjnych do PRL (zwany dalej „wnioskiem”) składany może być wyłącznie na ujednoliconym wzorze stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.
2. Do PRL przyjmowane będą wyłącznie wnioski przedsięwzięć inwestycyjnych kompletnie wypełnione i podpisane.
3. Kompletnie wypełnione i podpisane wnioski przyjmuje od merytorycznych pracowników Urzędu Gminy zastępca Wójta Gminy.
4. Wnioskodawcą przedsięwzięć inwestycyjnych mogą być samodzielni pracownicy Urzędu Gminy, a także jednostki organizacyjne powiązane z budżetem Gminy oraz Rady Sołeckie, w tym również spółki prawa handlowego.
5. Postulaty do PRL oraz wnioski składać mogą także radni, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje reprezentujące biznes lokalny i inne zorganizowane grupy społeczne - z uwzględnieniem zapisów w ust. 6.
6. Wszelkie postulaty i wnioski przedsięwzięć inwestycyjnych do PRL przyjmują pracownicy merytorycznie właściwi dla charakteru danego wniosku – nazwiska osób oraz numery pokoi, w których można składać wnioski/postulaty określa załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia. Złożone wnioski weryfikowane są przez osoby merytoryczne określone w załączniku nr 4. Złożone sugestie i postulaty (inicjatywy mieszkańców) stanowić mogą podstawę wniosków składanych przez dane osoby do PRL. W przypadku nie ujęcia przez osoby merytoryczne określone w załączniku nr 4 postulat/wniosku złożonego przez grupy mieszkańców wymienionych w ust. 5, osoby te informują wnioskodawcę o przyczynie odstąpienia od wniosku.
7. O terminie i trybie rozpoczęcia przyjmowania wniosków od mieszkańców wymienionych w ust. 5 oraz kryteriach kwalifikacji zadań do PRL, informuje media (zgodnie z harmonogramem) Przewodniczący Komisji Koordynacyjnej ds. Planu Rozwoju Lokalnego.
8. Osoba wnioskująca będzie miała na uwadze kierunki rozwoju gminy ujęte w priorytetach oraz celach Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca.

9. Kryteria oceny zadań w projekcie zawiera załącznik nr 5.

§ 6

1. Okres konsultacji społecznych przewidzianych w harmonogramie prac nad PRL obejmował będzie także konsultacje z podmiotami będącymi dostawcami mediów tj. energii, gazu, itd.
2. Celem kolejnych działań określonych w załączonym terminowo harmonogramie prac jest przedstawienie projektu PRL najpóźniej do 30 listopada 2004 (dotyczy pisemnego projektu) oraz do dnia 30 września (dotyczy kolejnych lat aktualizacji i sporządzania PRL).

§ 7

Przy opracowywaniu Planu Rozwoju Lokalnego zsynchronizowanego ze Strategią Rozwoju Gminy przyjmuje się zasadę otwartości przyjętego niniejszą uchwałą systemu prac nad PRL na ewentualne korekty, o ile usprawnią one przyjęty tryb pracy nad PRL bez wypaczenia jego celu i istoty oraz zachowają ostateczny planowany termin zakończenia prac nad pierwszą edycją PRL.

§ 8

Zarządzenie realizowane będzie przez Wójta Gminy Grzmiąca we współpracy z Komisją Koordynacyjną PRL i Radą Gminy.

§ 9

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Grzmiąca

.....

*Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 26/2004
Wójta Gminy Grzmiąca
z dnia 1 października 2004 roku*

**SKŁAD OSOBOWY KOMISJI KOORDYNACYJNEJ
DS. PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY GRZMIĄCA**

- 1. Przewodniczący Komisji – Jacek Kurzejewski**
- 2. Wiceprzewodniczący – Andrzej Siwicki**

Członkowie:

1. Michał Kublas
2. Alfred Wieliczko
3. Ryszard Zwolak
4. Artur Bator
5. Wiesława Balon

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 26/2004
Wójta Gminy Grzmiąca
z dnia 1 października 2004 roku

Harmonogram prac nad PRL

Lp.	Rodzaj działań	Termin	Wykonawca
1.	Przyjęcie zarządzenia w sprawie procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego oraz powołanie Komisji Koordynacyjnej Planu Rozwoju Lokalnego wraz z wyznaczeniem koordynatorów w jednostkach powiązanych z budżetem gminy.	1.10.2004	Wójt Gminy
2.	Opracowanie wstępnego projektu „Procedury opracowania PRL” (rodzaj i wartość zadań ujmowanych w PRL, wnioskodawcy, zakres przedmiotowy, czy „kroczący” charakter planu, inne) i przedstawienie ich Komisji PRL do zaopiniowania.	1.10.2004	BMI Sp. z o.o., Wójt Gminy, Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
3.	Warsztaty szkoleniowe dla Komisji Koordynacyjnej Planu Rozwoju Lokalnego i jednostek podległych gminie.	28.10.2004	BMI Sp. z o.o., Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
4.	Wnioskowanie przez radnych, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, organizacje i stowarzyszenia, pracowników Urzędu Gminy oraz jednostki powiązane z budżetem gminy zadań inwestycyjnych do PRL na ujednoliconych kartach informacyjnych.	11.11.2004	radni, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, organizacje i stowarzyszenia, pracownicy Urzędu Gminy
5.	Ustalenie możliwości współfinansowania zadań ze środków zewnętrznych i przekazanie informacji (zakładany poziom współfinansowania, termin).	18.11.2004	Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej.
6.	Przedstawienie prognozowanego potencjału inwestycyjnego i projekcja zadłużenia gminy na lata 2004-2006 i przekazanie prognoz Koordynatorowi ds. programów Unii Europejskiej.	20.10.2004	Skarbnik Gminy, BMI Sp. z o.o.
7.	Ustalenie propozycji hierarchii zadań według ustalonych kryteriów.	1.10.2004	BMI Sp. z o.o., lub Koordynator ds. Programów Unii Europejskiej, Wójt Gminy
8.	Zakończenie prac nad PRL i przekazanie do konsultacji społecznych.	30.11.2004	Przewodniczący Komisji PRL na ręce Przewodniczącego Rady Gminy
9.	Podjęcie uchwały Rady Gminy o zatwierdzeniu „Planu Rozwoju Lokalnego”	sesja grudniowa	Przewodniczący Rady Gminy

*Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 26/2004
Wójta Gminy Grzmiąca
z dnia 1 października 2004 roku*

WNIOSEK
PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNEGO DO PRL
(TERMS OF REFERENCE)

NAZWA ZADANIA:

Propozycja nazwy zadania inwestycyjnego.

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ ZADANIA:

Osobą odpowiedzialną za realizację zadania jest pracownik Urzędu Gminy w Grzmiącej, zgłaszający wniosek lub osoba przez niego wskazana.

BENEFICJENT:

Beneficjentem jest grupa mieszkańców gminy, która będzie korzystać z efektów zadania po jego realizacji (np. młodzież gminy, mieszkańcy osiedla, wszyscy mieszkańcy, czytelnicy biblioteki, itp.).

KRÓTKI OPIS PROJEKTU:

W tym punkcie należy wykazać m.in.: związek funkcjonalny lub techniczny z innymi realizowanymi zadaniami; obowiązek realizacji wynikający z przepisów.

W tym punkcie m.in. należy określić czy planowane przedsięwzięcie posiada opracowaną dokumentację techniczną oraz czy posiada pozwolenie na budowę. Jeżeli spełnienie tych warunków nie jest wymagane należy również to zapisać.

Należy również opisać aktualne zaawansowanie prac nad realizacją zadania inwestycyjnego.

LOKALIZACJA:

Określając lokalizację należy umiejscowić planowane przedsięwzięcie, podając adres / numer działki, podać inne dane charakteryzujące nieruchomość, w tym także formę władania gruntem czyją własność, jak dzierżawa to na ile lat zawarta.

Należy również określić czy planowane przedsięwzięcie jest zgodne z aktualnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli spełnienie tego warunku nie jest wymagane należy również to zapisać.

CZAS REALIZACJI PROJEKTU:

W tej pozycji należy określić proponowane ramy czasowe realizacji projektu.

EFEKT:

Ekonomiczny (mierzalny) będzie generować dodatkowe dochody, czy dodatkowe wydatki.

Społeczny zaspokaja potrzeby mieszkańców (dostępność do placówek oświaty, poprawia komunikację, itp.), poprawia aktywność zawodową mieszkańców, stwarza warunki do ożywienia inwestycyjnego wśród podmiotów gospodarczych, itp.

Inne efekty.

KOSZTY:

W niniejszej pozycji należy podać **jednorazowe** nakłady inwestycyjne na zadanie a także **roczne koszty eksploatacji**, które będą miały wpływ na budżet gminy.

ZAANGAŻOWANIE ŚRODKÓW WŁASNYCH:

W pozycji tej należy określić udział środków własnych w całkowitych nakładach inwestycyjnych; procentowo i kwotowo. Należy również wskazać, czy realizowany projekt należy do zadań własnych gminy.

WPLYW NA ŚRODOWISKO:

W niniejszej pozycji należy określić wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko: pozytywny / neutralny / negatywny, oraz uzasadnić.

PARTNERZY PROJEKTU:

W niniejszej pozycji należy wymienić partnerów zaangażowanych w jakikolwiek sposób (pośrednio lub bezpośrednio) w realizację projektu oraz ewentualnie wykazać czy planowane i możliwe jest pozyskanie dodatkowych środków na realizację przedsięwzięcia z: funduszy pomocowych Unii Europejskiej, PPP, i innych.

UZASADNIENIE:

Uzasadniając proponowane zadanie należy wykazać jego związek z innymi zadaniami zrealizowanymi lub realizowanymi, w stosunku do których posiada ono **charakter komplementarny**, pozwalający wzmocnić pozytywny całkowity efekt na otoczenie.

Data :

.....
Podpis Pracownika odpowiedzialnego

.....
Podpis Wójta

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Nr 26/2004
Wójta Gminy Grzmiąca
z dnia 1 października 2004 roku

**WYKAZ STANOWISK URZĘDU GMINY,
W KTÓRYCH MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI**

Lp.	Stanowisko/osoba odpowiedzialna
1.	Inspektor ds. budownictwa Andrzej Siwicki pok. 110
2.	Inspektor ds. ochrony środowiska Michał Kublas pok. 110
3.	Inspektor ds. gospodarki gruntami Alfred Wieliczko pok. 110
4.	Inspektor ds. drogownictwa Ryszard Zwolak pok.110

Załącznik Nr 5 do zarządzenia Nr 26/2004
Wójta Gminy Grzmiąca
z dnia 1 października 2004 roku

KRYTERIA OCENY ZADAŃ W PROJEKCIE:

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PUNKTACJA
1.	Zgodność ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	2 punkty
2.	Dokumentacja (dokumentacja techniczna, kosztorys inwestorski)	1 punkt
3.	Możliwość finansowania zadania przy udziale środków zewnętrznych (fundusze strukturalne; PPP; inne)	1 punkt
4.	Pozwolenie na budowę	2 punkty
5.	Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadań własnych gminy	3 punkty
6.	Komplementarność - powiązanie z innymi zadaniami	1 punkt
Razem:		10 punktów

1.0. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

WSTĘP

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana.

Wypracowana, na etapie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca, misja rozwoju gminy poprzez wizję, jest wiernym przeniesieniem zapisów znajdujących się w strategii i pokazuje pozytywny obraz Gminy Grzmiąca w perspektywie 10 lat.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Gminy Grzmiąca wzajemnie się uzupełniają. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej regionu.

W dalszej części dokumentu przedstawiono cele dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (układ przestrzenny, problemy społeczne, gospodarka, infrastruktura).

Treść misji została przeniesiona bezpośrednio z dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Grzmiąca”.

GMINA GRZMIĄCA

- GMINĄ DAŻĄCĄ DO OSIĄGNIĘCIA W OKRESIE PERSPEKTYWICZNYM ZRÓWNOWAŻONEGO FUNKCJONALNIE, PRZESTRZENNIE I SPOŁECZNIE ROZWOJU OPARTEGO O RACJONALNE WYKORZYSTANIE LOKALNYCH WARUNKÓW I WALORÓW, W TYM GŁÓWNIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W CELU OSIĄGNIĘCIA STANDARDÓW I POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW UNII EUROPEJSKIEJ. OLBRZYMIE ZNACZENIE DLA GMINY BĘDZIE MIAŁO STWORZENIE JEJ NOWEGO WIZERUNKU – ZDYNAMIZOWANIE WIELOFUNKCYJNEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO ORAZ DOBRE WYKSZTAŁCENIE MIESZKAŃCÓW.

1.1. Obszary realizacji Planu

Gmina Grzmiąca stanowi naturalny obszar realizacji Planu Rozwoju Lokalnego. Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni gminy:

- **obszary infrastruktury technicznej,**
- **obszary chronionego krajobrazu,**
- **obszary o wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej,**
- **obszary leśne,**
- **obszary producentów rolnych,**
- **tereny budownictwa mieszkaniowego,**
- **obszary agroturystyki.**

Powyższe obszary zidentyfikowane na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej gminy, w których to obszarach będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Zintegrowanej Tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Dotyczy to inwestycji finansowych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

2.0. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO- GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. RAPORT O STANIE GMINY GRZMIĄCA

Gmina Grzmiąca położona jest w środkowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie szczecineckim. Gmina posiada charakter typowo rolniczy. Na powierzchni ponad 204 km kw. znajduje się 15 sołectw, które zamieszkuje 5514 osób. Czyste środowisko, duża powierzchnia lasów oraz bliskość rzeki Parsęty stwarzają możliwość rozwijania agroturystyki.

Południowo-zachodnią granicę gminy stanowi rzeka Parsęta zaliczana do jednych z najbardziej czystych i dziewiczych rzek w Polsce. Wielu wędkarzy może złowić właśnie w Parsęcie okazałe pstrągi, trocie i łososie. Duża powierzchnia lasów to również wiele różnorodnej zwierzyny. Często można tu spotkać stada saren, jeleni, łoś i dzików żerujących w lasach i na otwartych przestrzeniach. Jak nigdzie w okolicach lasy są pełne grzybów, jagód i borówek. W wielu miejscowościach wiejskich istnieją dobrze zachowane zabytkowe pałacyki, dworki i kościoły.

Gmina Grzmiąca od roku 1990 prowadzi wiele inwestycji związanych z budową infrastruktury technicznej. Wszystkie miejscowości wiejskie są zwodociągowane. W roku 1998 oddano do użytku nowoczesną oczyszczalnię ścieków dla miejscowości Grzmiąca, równocześnie prowadzi się budowę kanalizacji sanitarnej dokonując podłączeń poszczególnych wsi do oczyszczalni. Nowo wybudowane wysypisko śmieci rozwiązało problem zbioru odpadów stałych na terenie całej gminy. W gminie są bardzo dobre warunki do inwestowania. Do wykorzystania jest duża ilość obiektów, w których można prowadzić działalność rolno-spożywczą. Do zagospodarowania są również niewykorzystane powierzchnie magazynowe i obiekty gospodarcze.

Gmina Grzmiąca ma charakter rolniczy, a stolica gminy pełni funkcje rolniczo-usługowe. Do ważniejszych podmiotów gospodarczych w gminie należą:

- Zakład Przemysłu Drzewnego w Krosinie,
- Zakład Meblowy w Grzmiącej,
- "Lubo-Agra" sp. z o.o. w Lubogoszczy,
- Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" w Grzmiącej.

Bardzo istotną rolę na obszarze gminy Grzmiąca spełnia gospodarka leśna. Działalność w lasach obejmuje wyręb, ścinę, pielęgnację młodych drzew, nasadzenia. Prace te prowadzone są głównie przez prywatne zakłady usług leśnych. Prócz prywatnych zakładów, na terenie gminy działają również zakłady produkcyjno-usługowe związane z obróbką drewna. Są to następujące zakłady:

- Zakład Przemysłu Drzewnego w Krosinie podległy Koszalińskiemu Przedsiębiorstwu Przemysłu Drzewnego,
- Stolarnie Grzmiąca,
- Usługi Tartaczne Grzmiąca,
- Zakład Stolarski w miejscowości Storkowo,
- Zakład wyrobów z drewna w miejscowości Wielawino.

W skład gminy Grzmiąca wchodzi następujące sołectwa:

Grzmiąca, Krosino, Lubogoszcz, Nosibądy, Czechy, Mieszalki, Przeradz, Iwin, Wielawino, Przystawy, Godziszewo, Storkowo, Radomyśl, Wielanowo i Radun.

2.1.1. Syntetyczna charakterystyka gminy

2.1.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem

Gmina obejmuje obszar **205 km²**, w tym:

72 km²	- lasy i grunty leśne
114 km²	- użytki rolne
19 km²	- pozostałe grunty

2.1.2. Gmina w statystyce

Przekrój statystyczny gminy wg danych Urzędu Gminy przedstawia poniższa tabela (wg stanu na koniec 2003r.):

Stan ludności ogółem	5514
w tym mężczyźni	2946
Małżeństwa cywilne	38; (12 – zawartych na terenie gminy wg USC)
Urodzenia żywe	61
w tym dziewczynek	25
Zgony ogółem	54
w tym kobiet	18
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1415
Ludność w wieku produkcyjnym	3361
Ludność w wieku poprodukcyjnym	738
Drogi lokalne gminne	390
Liczba gospodarstw domowych, w tym:	1721
gospodarstwa rolne do 1 ha	215
Dochód budżetu gminy ogółem 2002 rok (w zł.)	7 496 824
Dochód budżetu gminy ogółem 2003 rok (w zł.)	8 756 272
Wydatki gminy na realizację programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych ogółem (w zł.)	50 097
Dochód gminy na 1 mieszkańca 2002 rok	1 350,78
Dochód gminy na 1 mieszkańca 2003 rok	1588

2.1.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej **97** podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2003 roku).

STRUKTURA PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003
Placówki handlowe i gastronomiczne	40
Produkcja wyrobów przemysłowych	9
Produkcja wyrobów spożywczych	1
Budownictwo	1
Usługi transportowe	3
Zakłady produkcyjno - usługowe	3
Inne	40
OGÓŁEM:	97

2.1.4. Infrastruktura techniczna

2.1.4.1. Transport i komunikacja

Szkielet układu drogowego gminy stanowią drogi:

Lp.	rodzaj drogi	długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1.	drogi krajowe	-	-
2.	drogi wojewódzkie	16,0	16,0
3.	drogi powiatowe	74,4	72,9
4.	drogi gminne	390	7,0

Drogi gminne podzielono według ważności i funkcji:

- drogi podstawowe: 36 km – drogi łączące poszczególne miejscowości m.in. dojazd do m. Boleszkowice, dojazd do m. Równe, przejazd przez m. Przystawy, Mieszalki – Godziszów, Sucha – Nosibądy, Ubocze, Iwin Kol.
- drogi pomocnicze: 354 km – drogi łączące poszczególne miejscowości gminy oraz dojazdowe do pól i łąk.

Komunikacja PKS – główne kierunki: Szczecinek

Połczyn Zdrój – 2 połączenia dziennie

Koszalin, Słupsk – 1 połączenie

Złocieniec – 1 połączenie

Brak bezpośrednich połączeń z miejscowościami: Tychowo, Białogard

Komunikacja PKP - główne kierunki: Szczecinek – Piła – Poznań

Białogard – Koszalin

Białogard – Kołobrzeg

Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe.

- Grzmiąca - Połczyn Zdrój - st. Kol. Grzmiąca, Lubogoszcz, Wielawino. Aktualnie ruch pasażerski na tej linii jest zawieszony (od 1996 r.),
- Linia kolejowa Kołobrzeg - Poznań, stacje kolejowe Grzmiąca, Iwin, Przeradz, Wielanowo.

2.1.4.2. Telekomunikacja

Głównym operatorem na terenie gminy jest TP S.A Ponadto w Grzmiącej znajdują się wieże przekaźnikowe 3 operatorów sieci komórkowej (Idea, Era, Plus).

2.1.4.3. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy kotłownie centralne posiadają:

1. Ośrodek Zdrowia ul. Kolejowa 11 – 1 budynek
2. Dom szkoleniowy ul. Kolejowa 2 – 1 budynek

2.1.4.4. Zaopatrzenie gminy w gaz

Na terenie gminy brak jest sieci gazowej.

2.1.4.5. Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej:	127 km
Stan sieci:	zadowalający (średni)
Liczba stacji uzdatniania wody:	9 szt.
Liczba przyłączy prowadzących do budynków:	927
Ilość ujęć wody:	11 szt.

Na terenie gminy istnieją wodociągi grupowe w miejscowościach:

- Czechy - Przystawy Górka,
- Sucha,
- Sławno,
- Mieszalki – Radusz, Gdaniec, Ubocze,
- Nosibądy,
- Przeradz – Iwin, Lubogoszcz, Radomyśl, Radostowo, Wielawino, Żarnowo, Storkowo,
- Wielanowo – Krosino, Boleszkowice,
- Godziszów – Przystawy Wieś,
- Grzmiąca – Równe.

Na terenie gminy planowana jest odbudowa wodociągu grupowego w miejscowościach:

- Grzmiąca,
- Gdaniec,
- Równe,
- Sucha,
- Lubogoszcz,
- Boleszkowice,
- Sławno,
- Czechy.

Na terenie gminy planowane są inwestycje w zakresie wodociągów, które przewidują łączenie pierścieniowe istniejących sieci wodociągowych obecnie przyporządkowanych stacjom uzdatniania.

Łączenia te będą miały miejsce w miejscowościach:

- Grzmiąca – Wielawino, Lubogoszcz,
- Grzmiąca – Sucha,
- Gdaniec – Przystawy,
- Mieszalki – Godziszław,
- Nosibądy – Wielanowo,
- Czechy – Godziszław,
- Przystawy – Czechy,
- Sucha – Krosino.

2.1.4.6. Kanalizacja

Długość sieci kanalizacyjnej:	44,6 km
Długość przyłączy prowadzących do budynków:	6,3 km
Liczba podłączonych gospodarstw domowych:	329 szt.

Na terenie gminy przewiduje się budowę sieci kanalizacyjnych w miejscowościach:

- od m. Nosibądy przez Mieszalki, Gdaniec do Grzmiącej,
- Radomyśl, Przeradz, Iwin do Lubogoszcz a dalej istniejącą siecią do Grzmiącej,
- Godziszław, Czechy, Przystawy, Równe do Grzmiącej,
- Boleszkowice, Wielanowo do Krosina a dalej istniejącą siecią do Grzmiącej.

Zabudowy rozproszone będą wyposażane w oczyszczalnie przydomowe a przejściowo w zbiorniki bezodpływowe.

Oczyszczalnie ścieków:

Na terenie gminy znajdują się trzy oczyszczalnie w miejscowościach: Grzmiąca, Równe i Sławno.

GRZMIĄCA

Typ oczyszczalni:	biologiczno - mechaniczna
Max wydajność:	800 m³/d
Średnia moc przerobowa:	450 m³/d
Oczyszczalnia jest w trakcie modernizacji	- I etap 2004 r. - II etap 2005 r.

Oczyszczalnia będzie posiadać rezerwy na potrzeby rozbudowy sieci kanalizacyjnych.

RÓWNE

Typ oczyszczalni:	biologiczna
Max wydajność:	33 m³/d
Średnia moc przerobowa:	12 m³/d

SŁAWNO

Typ oczyszczalni:	biologiczna
Max wydajność:	33 m³/d
Średnia moc przerobowa:	10 m³/d

2.1.4.7. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Grzmiąca znajduje się 1 wysypisko odpadów, które leży przy drodze Grzmiąca – Barwice.

Wysypisko odpadów komunalnych posiada pojemność 70 tys. m³. Teren przeznaczony na wysypisko obejmuje ca. 3 ha. W I etapie przeznaczono do wykorzystania obszar ca 1,0 ha. Obszar ten pozwala na eksploatację wysypiska w okresie ok. 25 lat (do użytku oddano w 1998 r.) przy wysokości składowania odpadów ca. 5,0 m. Obecnie wysypisko wypełnione jest w ok. 20 %. Z wysypiska korzystają wszystkie miejscowości gminy Grzmiąca.

Segregacja PET – szkło (1%/rok)

Ilość składowanych odpadów – średnio 30 ton/m – c.

Na najbliższe 2 -3 lata nie przewiduje się inwestycji związanych z wysypiskiem.

2.1.5. Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym obszary chronione

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają:

POMNIKI PRZYRODY:

Na terenie gminy Grzmiąca znajduje się 16 pomników przyrody ożywionej, które zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 15, poz. 109) i Rozporządzeniem 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 2, poz. 7) oraz uchwałami: Nr XL/192/98 Rady Gminy w Grzmiącej z dnia 22 kwietnia 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew rosnących w oddziale leśnictwa Przystawy gm. Grzmiąca, Nr IX/60/99 z dnia 27 maja 1999 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody rosnącego drzewa - dębu przy drodze nr 611 Krosino-Czechy w miejscowości Mieszkałki, gm. Grzmiąca. Część pomników nie jest oznakowana.

Pomnikami przyrody są: 13 okazałych pojedynczych drzew (w tym 7 dębów), 2 grupy świerków na starych cmentarzach; w Krosinie i Czechach oraz aleja lipowa.

Uznano, iż 8 drzew (6 dębów, grab i wierzba biała), kwalifikuje się do uznania za pomniki przyrody.

Imponujące swymi wymiarami drzewa występują również w 3 parkach podworskich, w miejscowościach: Lubogoszcz, Nosibądy i Sucha.

Ponadto na terenie gminy znajdują się aleje zasługujące na ochronę, o walorach kwalifikujących je do ochrony w formie pomnika przyrody.

Drzewa objęte ochroną prawną w formie pomników przyrody:

Nr	Gatunek	Lokalizacja	Obwód w pierśnicy lub średnica [cm] i wysokość [m]
1.	Dąb szypułkowy	Mieszalki, przy drodze w kierunku Nosibądów	400 - obwód, 17 - wysokość
2.	Dąb szypułkowy	przy drodze Sławno-Przystawy	360 - obwód, 25 - wysokość
3.	Dąb szypułkowy	przy drodze Sławno-Przystawy	300 - obwód, 23 - wysokość
4.	Sosna pospolita	przy drodze Sławno-Przystawy	280 - obwód, 25 - wysokość
5.	Daglezja	przy drodze w Świętnie	270 - obwód; 28 - wysokość
6.	Buk zwyczajny	przy drodze k. Równego	350 - obwód; 27 - wysokość
7.	Dąb szypułkowy	Kamionka, obręb Kamionka, działka nr 23	730 -obwód (wg D.U, inwentaryzacja - 770cm.), 15-wysokości
8.	Lipa drobnolistna	Grzmiąca, na terenie parku zabytkowego	460 -obwód; 30 -wysokość
9.	Dąb szypułkowy	Grzmiąca, cmentarz komunalny	300 -obwód; 20 -wysokość
10.	Buk zwyczajny	Godziszów, cmentarz ewangelicki na wzgórzu za wsią	295 - obwód; ok.30 - wysokość
11.	Buk zwyczajny	Godziszów, cmentarz ewangelicki na wzgórzu za wsią	308 -obwód; ok. 30-wysokość
12.	Świerk pospolity-grupa 19 drzew	Czechy, cmentarz ewangelicki przy drodze do Bobolic	70- 170 -obwód
13.	Świerk pospolity-grupa 22 drzew	Krosino, cmentarz ewangelicki przy drodze do Białowas	120-200 -obwód; 18-22-wysokość
14.	Dąb szypułkowy	Nosibądy, cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, na skraju wsi	340 - obwód; ok. 25- wysokość
15.	Dąb szypułkowy	Nosibądy, cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, na skraju wsi	366 - obwód; ok. 25- wysokość
16.	Aleja 23 lip pospolitych	Mieszalki , cmentarz.	60-120 obw ok. wys. 23-25 m.

Drzewa o wymiarach okazałych – proponowane pomniki przyrody:

Nr	Gatunek	Lokalizacja	Obwód w pierśnicy lub średnica [cm] i wysokość [m]
16a.	Dąb szypułkowy	Nosibądy przy parku	320 - obwód
17.	Grab zwyczajny	nad rzeką koło Strzeszyna	200 - obwód
18.	Dąb szypułkowy	nad rzeką Trzebiegoszcz koło Strzeszyna	350- średnica; ok. 25 - wysokość
19.	Dąb szypułkowy	nad rzeką Trzebiegoszcz koło Strzeszyna	315 -średnica; ok. 25 - wysokość
20.	Dąb szypułkowy	w jarze rzeki Trzebiegoszcz na północ od Godziszawia	330- średnica; 30-wysokość
21.	Wierzba biała	Grzmiąca, przy przejeździe kolejowym	42 1 - obwód -20 - wysokość
22.	Dąb szypułkowy	Mieszalki, przy kościele	300 -obwód; 25 -wysokość
23.	Dąb szypułkowy	Grzmiąca, nr posesji 8	350 - obwód; 25 - wysokość

Okazale drzewa w parkach podworskich w gminie Grzmiąca

	Lubogoszcz - park podworski	Obwód w pierśnicy lub średnica [cm] i wysokość [m]
1.	Dąb szypułkowy	340 - obwód; 20 - wysokość
2.	Świerk engelmanna	420 - obwód; 25 - wysokość
3.	Buk zwyczajny	363 - obwód; 25 - wysokość
4.	Buk zwyczajny	400 - obwód; 25 - wysokość
5.	Wiąz górski	420 - obwód; 30 - wysokość
6.	Buk zwyczajny	345 - obwód; 25 - wysokość
	Nosibądy - park podworski	Obwód w pierśnicy lub średnica [cm] i wysokość [m]
7.	Dąb szypułkowy	585 - obwód; 25 - wysokość
8.	Dąb szypułkowy	424 - obwód; 25 - wysokość
9.	Dąb szypułkowy	430 - obwód; 22 - wysokość
10.	Buk zwyczajny	305 - obwód; 20 - wysokość
	Sucha - park dworski	Obwód w pierśnicy lub średnica [cm] i wysokość [m]
11.	Buk zwyczajny	385 - obwód; 20 - wysokość
12.	Buk zwyczajny	340 - obwód; 20 - wysokość
13.	Buk zwyczajny	365 - obwód; 23 - wysokość
14.	Dąb szypułkowy	326 - obwód; 20 - wysokość
15.	Dąb szypułkowy	320 - obwód; 20 - wysokość
16.	Dąb szypułkowy	340 - obwód; 20 - wysokość
17.	Brzoza brodawkowata	535 - obwód; 30 - wysokość

REZERWATY PRZYRODY:

W północno-wschodniej części gminy wytypowano do ochrony rezerwatowej 2 obiekty. Główną przesłanką tej decyzji była duża wartość botaniczna terenów leżących nad śródleśnymi rzeczkami: Perznicą i Łozicą oraz rzeźba terenu.

Proponowane rezerwaty przyrody:

1. Rezerwat przyrody „Dzika Rzeczka” (górny odcinek Trzebiegoszczy).

Lokalizacja: teren przy północnej granicy gminy - lasy w dolinie rzeki Trzebiegoszcz .

Przedmiot i cel ochrony:

- niejednorodne lasy liściaste,
- rzeźba terenu,
- cenne gatunki ptaków, właściwych dla tego rodzaju biotopów,
- stanowiska roślin chronionych.

2. Rezerwat przyrody; „Rwące Strugi” (górny i środkowy odcinek Perznicy i dolny Łozicy).

Lokalizacja: lasy położone na NE od Grzmiącej nad dwoma rzeczkami Perznicą i Łozicą oraz strumieniami do nich uchodzącymi.

Przedmiot i cel ochrony:

- zachowanie fragmentów lasów liściastych rosnących nad rzeczkami Perznicą i Łozicą oraz ich dopływami,
- rzeźba terenu,
- miejsca rozrodu zwierząt bytujących w biotopach leśnych, w tym zagrożonych wyginięciem w kraju lub regionie,
- stanowiska roślin chronionych.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU:

Zaproponowano powołanie 3 obszarów chronionego krajobrazu w celu objęcia formalną ochroną fragmentów prawie naturalnych i półnaturalnych krajobrazów - o bogatej rzeźbie terenu, z występującymi tam źródłiskami, miejscami dobrze zachowanymi siedliskami cennych gatunków zwierząt oraz objęcie ochroną tras ich przemieszczania się (w tym rzek i strumieni). Z dotychczasowych obserwacji wynika, że pewne zagrożenie mogą stanowić intensywna gospodarka leśna, niewłaściwie prowadzone melioracje oraz regulacja i zanieczyszczanie rzeczek tam płynących. Obszary te posiadają walory faunistyczne i florystyczne. Łącznie wytypowano 3 takie tereny. W ich obrębie znalazły się niektóre istniejące i proponowane użytki ekologiczne oraz dwa zaproponowane rezerwaty.

1. Obszar chronionego krajobrazu - „Dolina Parsęty”

Opis obszaru: Są to tereny ciągnące się po obu stronach południowej i południowo-zachodniej granicy gminy, którą wyznacza rzeka Parsęta oraz lasy i łąki nad rzeczkami: Perznicą (na odcinku od torów kolejowych w Grzmiącej do jej ujścia), jej dopływem Raduszą (na odcinku od torów kolejowych do ujścia) oraz strugą Kłudą wraz z leżącymi w jej okolicach polami, łąkami i lasami. Wyznaczony obszar obejmuje również niewielkie fragmenty gminy Barwice.

2. Obszar chronionego krajobrazu - „Źródłiska Perznicy”

Lokalizacja: wschodnia część gminy zamknięta w trójkącie: droga Grzmiąca-Czechy, tory kolejowe i droga Lubogoszcz - Myślecin oraz wschodnia granica gminy.

Charakterystyka przyrodnicza: Obszar gruntów rolnych i lasów o bardzo bogatej rzeźbie, urozmaicony krajobrazowo, do istotnych elementów tego obszaru należą rzeki: Perznicą i Łozica oraz jez. Baczynko. W obrębie tego obszaru znajduje się projektowany rezerwat Rwace Strugi.

Wymienione cieką mają bardzo bystre nurty, a ich dna usłane są kamieniami i głazami, co upodabnia je do górskich cieków; na zboczach jarów licznie występują źródłiska, zbocza porastają lasy bukowe i grabowe, a w obniżeniach terenu lasy olchowe. Wśród zwierząt kręgowych występują: gatunki rzadkie i uznane za zagrożone w tym orlik krzykliwy.

3. Obszar chronionego krajobrazu - „Dolina Trzebiegoszczy”

Lokalizacja: obszar wzdłuż koryta Trzebiegoszczy od jej ujścia do Parsęty aż po północny skraj gminy leżący między drogą łączącą miejscowości Mieszalki i Godziszów a granicą gminy. Wyznaczony obszar obejmuje również niewielkie fragmenty gmin: Bobolice i Tychowo.

Charakterystyka przyrodnicza: Najciekawszy fragment tego obiektu to jego zalesiona północna część wraz z silnie meandrującą rzeczką. Do osobliwości ze świata zwierząt, które tam występują zaliczyć można - spośród płazów - traszkę grzebieniastą, rzekotkę drzewną oraz ropuchę zieloną, a spośród ptaków orlika krzykliwego, trzmielojada i pliszkę górską.

2.1.5.1. Obszary zasobowe

Na terenie gminy występują:

- 2 jeziora – jez. Baczyno o pow. 28 ha i jez. Baczynko o pow. 19,5 ha, które utworzone zostały w sposób sztuczny w ramach dużego kompleksu hydrotechnicznego zbudowanego w celach melioracyjnych na rzece Łozica,
- rzeki – łączna długość 106,095 km,
- rowy – łączna długość 213,8 km,
- grunty zmeliorowane – drenowanie 3191 ha,
- torfowisko Nosibady - pow. ok. 20 ha.

Powierzchnie wód płynących - 78 ha.

Powierzchnie wód stojących - 5 ha.

2.1.6. *Obiekty zabytkowe*

OBSZARY I OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Nr rej.	Data wpisu nr decyzji
1.	Grzmiąca	Kościół par. MB Królowej Polski z cmentarzem	Ok.1600r. 1768, 1800	331	09.05.1961
2.	Grzmiąca	Lodownia	1711	432	19.03.1965 Kl.IV-Oa/22/65
3.	Grzmiąca	Grodzisko	Okres wczesnośredn.	690	11.12.1968 Kl.IV-Oa/36/68
4.	Grzmiąca	Park pałacowy	XVII/XVIIIw.	1131	11.10.1980 Kl.V- 5340/44/80
5.	Krosino	Kościół par. Św. Piotra i Pawła z cmentarzem	1558 r, przeb. k. XVIII w. - 1904 r.	336	09.05.1961
6.	Lubogoszcz	Pałac i park	XVIII/XIX w.- XX w.	610	29.08.1966 Kl.IV-Oa/70/66
7.	Lubogoszcz	Park pałacowy	2 poł. XIX w.	1074	09.01.1979 Kl.V.5340/11/7 9
8.	Nosibądy	Kościół fil. Św. Stanisława B i M z cmentarzem	1 poł. XVI w.- 1775, 1900 r.	337	09.05.1961
9.	Nosibądy	Grodzisko, stan.archeolog. 1	Okres wczesnośred./ średniowiecz.	700	11.12.1968 Kl.IV-Oa/46/68
10.	Nosibądy	Grodzisko, stan.archeolog. 2	Okres wczesnośred.	701	11.12.1968 Kl.IV-Oa/47/68
11.	Nosibądy	Grodzisko, stan.archeolog. 3	Neolit, kultura łużycka, okr. rzymski, okr. wczesnośred.	702	11.12.1968 Kl.IV-Oa/48/68
12.	Nosibądy	Pałac i park	XVIII/XIX w.	954	10.03.1977 Kl.IV.5340/27/ 77
13.	Sucha	Park pałacowy	2 poł. XIX w.	1075	09.01.1979 Kl.IV.5340/12/ 79

OBIEKTY ZAKWALIFIKOWANE DO WPISU DO REJESTRU ZABYTEKÓW

L. p.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Styl
1.	Czechy	Kościół fil. MB Królowej Polski	2 poł.XIX w.	neogotycki
2.	Czechy	Budynek nr 15, świetlica, dawna szkoła	ok. 1910	regionalizm
3.	Wodzisław	Budynek nr 32, szkoła	pocz. XX w.	regionalizm
4.	Grzmiąca	Kaplica na cmentarzu komunalnym	1916 r.	neoklasycyzm
5.	Grzmiąca	ul.Kolejowa Dworzec	koniec XIX w.	
6.	Grzmiąca	ul. 1 Maja nr 6, Szkoła	pocz. XX w.	regionalizm
7.	Grzmiąca	gorzelnia	koniec XIX w.	przemysłowy
8.	Iwin	Budynek nr 11, szkoła	pocz. XXw.	regionalizm
9.	Iwin	Dworzec	XIX/XXw.	
10.	Krosino	Dwór, ul.Zakładowa	2 poł. XIXw.	w typie willi toskańskiej
11.	Krosino	ul.Szkolna nr 3, szkoła	pocz. XX w.	neoklasycyzm
12.	Lubogoszcz	Kościół fil. Św. Marii Magdaleny	4 ćw. XIXw.	neogotycki
13.	Lubogoszcz	Dom mieszkalny nr 12, d. dom gminy protestanckiej	pocz. XXw.	regionalizm
14.	Mieszalki	Kościół par. Św.Józefa Oblubieńca NMP	1884-1885	neogotycki
15.	Mieszalki	ul. Szkolna szkoła	ok. 1930	lokalna odmiana modernizmu
16.	Nosibądy	Dom mieszkalny nr 36, dawna szkoła	ok. 1920	regionalizm
17.	Nosibądy	Budynek nr 55, biblioteka, d. dom gminy protestanckiej	ok. 1910	regionalizm
18.	Przeradza	Kościół fil. Najświętszego Serca Pana Jezusa	1850	neogotycki
19.	Przeradza	Dom mieszkalny, dawna szkoła - bez numeru	ok. 1925	regionalizm
20.	Przystawy	Budynek nr 9, dom administratora	poł. XIXw.	neobarok
21.	Pustkowie Młyn	Budynek młyna wodnego	pocz. XXw.	obiekt przemysłowy
22.	Radomyśl	Budynek nr 24, szkoła	ok. 1925	regionalizm
23.	Radostowo	Wiadukt kolejowy	koniec XIXw.	zabytek techniki
24.	Sławno	Rządcówka	koniec XIXw.	neoklasycyzm
25.	Sławno	Dom mieszkalny nr 5, dawna szkoła	pocz. XXw.	regionalizm
26.	Storkowo	Dom mieszkalny nr 17, dawna szkoła	pocz. XXw.	regionalizm
27.	Storkowo	Młyn	pocz.XXw.	
28.	Strzeszyn	Dwór	pocz. XX w.	neobarok
29.	Wielanowo	Dworzec	koniec XIXw.	
30.	Wielawino	Dworzec	ok. 1903r.	
31.	Wielawino	Dom mieszkalny nr 52, dawna szkoła	lata 20.XX w.	regionalizm

2.1.7. Turystyka i baza turystyczna

Pokoje gościnne – 1 obiekt w miejscowości Grzmiąca.

Gospodarstwa agroturystyczne:

Storkowo – 1 gospodarstwo.

Domki myśliwskie:

Krosino – 1 obiekt,

Strzeszyn 1 – 1 obiekt,

Grzmiączka – 1 obiekt.

2.1.8. Oświata i wychowanie

2.1.8.1. Aktualny stan przedszkoli i placówek przedszkolnych: kl. „O” realizowanych w Szkołach Podstawowych

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1.	SP Grzmiąca	36	2	-
2.	SP Mieszalki	19	1	-
3.	SP Krosino	14	1	-
4.	SP Iwin	16	1	-

2.1.8.2. Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1.	SP Grzmiąca	232	20	8
2.	SP Mieszalki	143	18	3
3.	SP Krosino	68	14	2
4.	SP Iwin	115	12	2
5.	Publiczne Gimnazjum	249	20	6

2.1.9. Kultura w gminie

2.1.9.1. Placówki kulturalne, w tym świetlice wiejskie

Na terenie gminy działa Biblioteka Gminna w Grzmiącej oraz 4 filie biblioteki we wsiach: Czechy, Krosino, Wielawino i Nosibądy.

Świetlice wiejskie działają w miejscowościach:

- Nosibądy,
- Czechy,
- Wielawino,
- Krosino,
- Przeradz.

2.1.9.2. Zorganizowane grupy przedsięwzięć kulturalnych

W miejscowości Krosino działa **Zespół Ludowy Koła Gospodyń Wiejskich Krosinianki**.

Ponadto działają zespoły muzyczne:

- Fortel - Grzmiąca,
- Talizman – Wielanowo.

2.1.9.3. Obiekty kulturalne i ich stan techniczny

Świetlice i biblioteki są w stanie dobrym. We wszystkich świetlicach w 2004 roku przeprowadzono gruntowne remonty.

2.1.10. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy w zakresie ochrony zdrowia działają:

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Neomed s.c (kontrakt z NFZ)
Grzmiąca, ul. Kolejowa 11

Prywatna Praktyka Lekarska Irena Kubisa (kontrakt z NFZ)
Krosino, ul. Rzeczna 2
Grzmiąca, ul. Kolejowa 11,

Apteka Natura
Grzmiąca, ul. Kolejowa 2

2.1.11. Bezrobocie

2.1.11.1. Bezrobocie - według stanu na 31.12.2003r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinku zarejestrowanych było: **11941** osób, w tym: **6371** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **2139** osób, w tym **862** kobiet.

Stopa bezrobocia¹ w powiecie szczecineckim wynosiła: **35,6%**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Grzmiąca: **961** osób, w tym **497** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **139** osób, w tym **52** kobiety.

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w Gminie Grzmiąca wynosił: **31,6%**

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej	Absolwenci
osoby	9	132	29	350	441	25
w tym kobiety	7	89	24	138	239	9

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **16** osób, w tym **7** kobiet.

¹ *Stopa bezrobocia* – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

2.2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW NA PODSTAWIE ANALIZY SWOT

[OPRACOWANO NA PODSTAWIE
STRATEGII ROZWOJU GMINY GRZMIĄCA]

aktualizacja stanu na dzień 01.12.2004

Analizę SWOT opracowano na podstawie „Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca”. Stała się ona podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystane sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy, i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy.

MOCNE STRONY

1. Występowanie na dużym obszarze gleb bardzo wysokich klas.
2. Dobrze wykształcona sieć osadnicza z dominacją zwartej zabudowy.
3. Bardzo czyste środowisko geograficzne.
4. Dobra proporcja użytkowania gruntów - około 35% powierzchnia lasów i 56% powierzchnia użytków rolnych.
5. Dobrze zorganizowana struktura zarządzania gminą. Występowanie wszystkich głównych elementów infrastruktury społecznej.
6. Nadwyżka siły roboczej, w tym w części dobrze wykształconej.
7. Dobra obsługa gminy w zakresie komunikacji, w tym również kolejowej.
8. Duże rezerwy w zakresie wszystkich mediów infrastruktury technicznej w gminie, w tym szczególnie we wsiach Grzmiąca, Sucha i Krosino, które posiadają wszystkie media infrastruktury z wyjątkiem gazu ziemnego. Nieomal 90% mieszkańców gminy zaopatrywanych jest w wodę z sieci ogólno wiejskiej.
9. Duże rezerwy terenowe pod lokalizację różnorodnych funkcji na podstawie aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego.
10. Przychylność władz samorządowych do rozwoju działalności gospodarczej.
11. Niskie ceny gruntów.
12. Pełne pokrycie planami zagospodarowania przestrzennego całej gminy.
13. Duża ilość cennych kulturowo obiektów - dwory i pałace.
14. Nieskażony teren.
15. Sieć telefoniczna i szeroki dostęp do internetu.

SŁABE STRONY

1. Wysoka stopa bezrobocia.
2. Obszary po Państwowych Gospodarstwach Rolnych.
3. Duża ilość mieszkańców gminy przygotowana tylko do specyficznej pracy w gospodarstwach wielkotowarowych i wąskich specjalizacjach.
4. Daleko posunięta demoralizacja wśród byłych pracowników PGR oraz innych osób pozbawionych pracy, a wywołana nie przystosowaniem do prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej.
5. Brak większej ilości surowców lokalnych umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej.
6. Brak wzorów ludzi sukcesu z terenu gminy.
7. Brak skutecznej realizacji rządowej polityki prorozwojowej dla terenów wiejskich, w tym szczególnie w obrębie obszarów po pegeerowskich.
8. Monokultura gospodarcza - rolnictwo. Ograniczony rozwój innych form działalności gospodarczej.
9. Mało terenów atrakcyjnych do rozwoju funkcji turystycznej.
10. Niskie dochody własne gminy.
11. Brak sieci gazu ziemnego.

SZANSE

1. Możliwość lokalizacji wielu funkcji na terenie gminy.
2. Wejście w wiek produkcyjny wykształconego wyżu demograficznego.
3. Zakładany wzrost gospodarczy kraju i członkostwo w Unii Europejskiej.
4. Spadek inflacji i obniżenie oprocentowania kredytów.
5. Szansa tworzenia nowych siedlisk rolnych na bazie użytków rolnych byłych PGR.
6. Rozwój usług i przetwórstwa lokalnego opartego o surowce miejscowe.
7. Rozwój rolnictwa proekologicznego oraz produkcji rolnej wymagającej dużego nakładu pracy, głównie na rzecz mieszkańców kraju i zagranicy.
8. Możliwość restrukturyzacji zainwestowania byłych gospodarstw PGR i przeznaczenie ich części na inne funkcje związane z działalnością gospodarczą.
9. Rezerwy na rynku pracy i tania siła robocza.
10. Rozwój gminnej infrastruktury technicznej. Rezerwy w energii elektrycznej, wodzie i kanalizacji sanitarnej w Krosinie i Grzmiącej.
11. Sprzyjanie przez władze lokalne rozwojowi gminy poprzez proinwestycyjną politykę, rozwój infrastruktury technicznej oraz korzystną politykę podatkową.

ZAGROŻENIA

1. Brak sprecyzowanych kierunków działań rządu w stosunku do obszarów wiejskich oraz odpowiednich działań wykonawczych. Powoduje to niekorzystne relacje ekonomiczne pomiędzy produkcją rolną i pozostałymi dziedzinami gospodarczymi co w konsekwencji przyczynia się do wzrostu bezrobocia na wsi.
2. Brak środków lub wysokie oprocentowanie kredytów na inwestycje i rozwój miejsc pracy.
3. Niskie dochody własne gminy oraz możliwość ograniczenia w przyszłości dotacji i subwencji, które stanowią podstawę jej istnienia.
4. Prawdopodobieństwo wystąpienia emigracji poza gminę najbardziej wykształconych i przedsiębiorczych jednostek w związku z ograniczonymi możliwościami uzyskania pracy lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
5. Brak zainteresowania wśród znacznej części mieszkańców gminy prowadzeniem działalności gospodarczej na własny rachunek, wynikający z nie przygotowania społeczeństwa do prowadzenia działalności gospodarczej w trudnych warunkach.
6. Niebezpieczeństwo zniszczenia systemów melioracyjnych w wyniku braku środków na melioracje.
7. Likwidacja stacji kolejowej w Grzmiącej.
8. Utrzymywanie się negatywnych wzorców osób nie mających pracy. Wpływa to demoralizująco na młodzież tak w zakresie moralności jak i podejmowania pracy.

3.0. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

3.1. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Na podstawie opracowanej Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca zidentyfikowano 4 priorytety (obszary życia społeczno-gospodarczego):

- Infrastruktura (działalność inwestycyjna),
- Układ przestrzenny,
- Problemy społeczne,
- Gospodarka.

W poszczególnych priorytetach zidentyfikowano następujące cele:

INFRASTRUKTURA (DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA)

1. Działania na rzecz budowy sieci wodociągowej wraz z centralną stacją uzdatniania wody.
2. Dostępność do szerokich usług telekomunikacyjnych.
3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków.
4. Budowa sieci gazowniczej.
5. Modernizacja dróg gminnych wraz z aktywnym udziałem przy modernizacji dróg powiatowych i drogi wojewódzkiej.
6. Tworzenie warunków do funkcjonowania Międzynarodowego Wielofunkcyjnego Szlaku Turystycznego na linii kolejowej Grzmiąca – Bobolice.
7. Wspieranie różnorodnych form budownictwa mieszkaniowego, w tym zasobów komunalnych.

UKŁAD PRZESTRZENNY

1. Rozwój infrastruktury proinwestycyjnej w obszarze zlokalizowanym w otoczeniu drogi wojewódzkiej.
2. Rozwój agroturystyki i zabudowy turystycznej w rejonie rzeki Parsęty.
3. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich z dobrą infrastrukturą techniczną.
4. Wspieranie rozwoju gospodarczego w obszarach rolniczych.
5. Tworzenie warunków rolniczych do zwiększenia lesistości gminy.
6. Wspieranie rozwoju przetwórstwa o zasoby produkcji rolnej opartej o zasoby gminy.
7. Rozwój turystyki.

PROBLEMY SPOŁECZNE

1. Tworzenie warunków i sprzyjanie powstawaniu nowych miejsc pracy.
2. Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.
3. Działalność na rzecz zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia mieszkańców.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa.

GOSPODARKA

1. Budowa infrastruktury technicznej pod potrzeby tworzenia nowych miejsc pracy.
2. Działania na rzecz pozyskania kapitału zewnętrznego,
3. Zapewnienie standardów europejskich w zakresie ochrony środowiska.
4. Wielokierunkowa promocja gminy.
5. Przygotowanie programu inwestycyjnego z zakresu infrastruktury technicznej i społecznej.

3.2. WYBRANY WARIANT ROZWOJU

[lista zadań (celów) do
zrealizowania wynikająca
z hierarchii ważności]

3.2. Lista zadań (celów) do zrealizowania wynikająca z hierarchii ważności

Wybrany Wariant Rozwoju Gminy Grzmiąca opiera się na czterech priorytetach, które to priorytety w swojej hierarchii są sobie równoważne.

Priorytetowi o nazwie **„Infrastruktura (działalność inwestycyjna)”** przyporządkowano 7 celów częściowych, które to cele mają służyć jego realizacji.

Dla priorytetu pod nazwą **„Układ przestrzenny”** wskazano także 7 celów częściowych.

Priorytetowi pod nazwą **„Problemy społeczne”** przyporządkowano 4 cele częściowe.

Celowi priorytetowemu o nazwie **„Gospodarka”** przyporządkowano natomiast 5 celów częściowych.

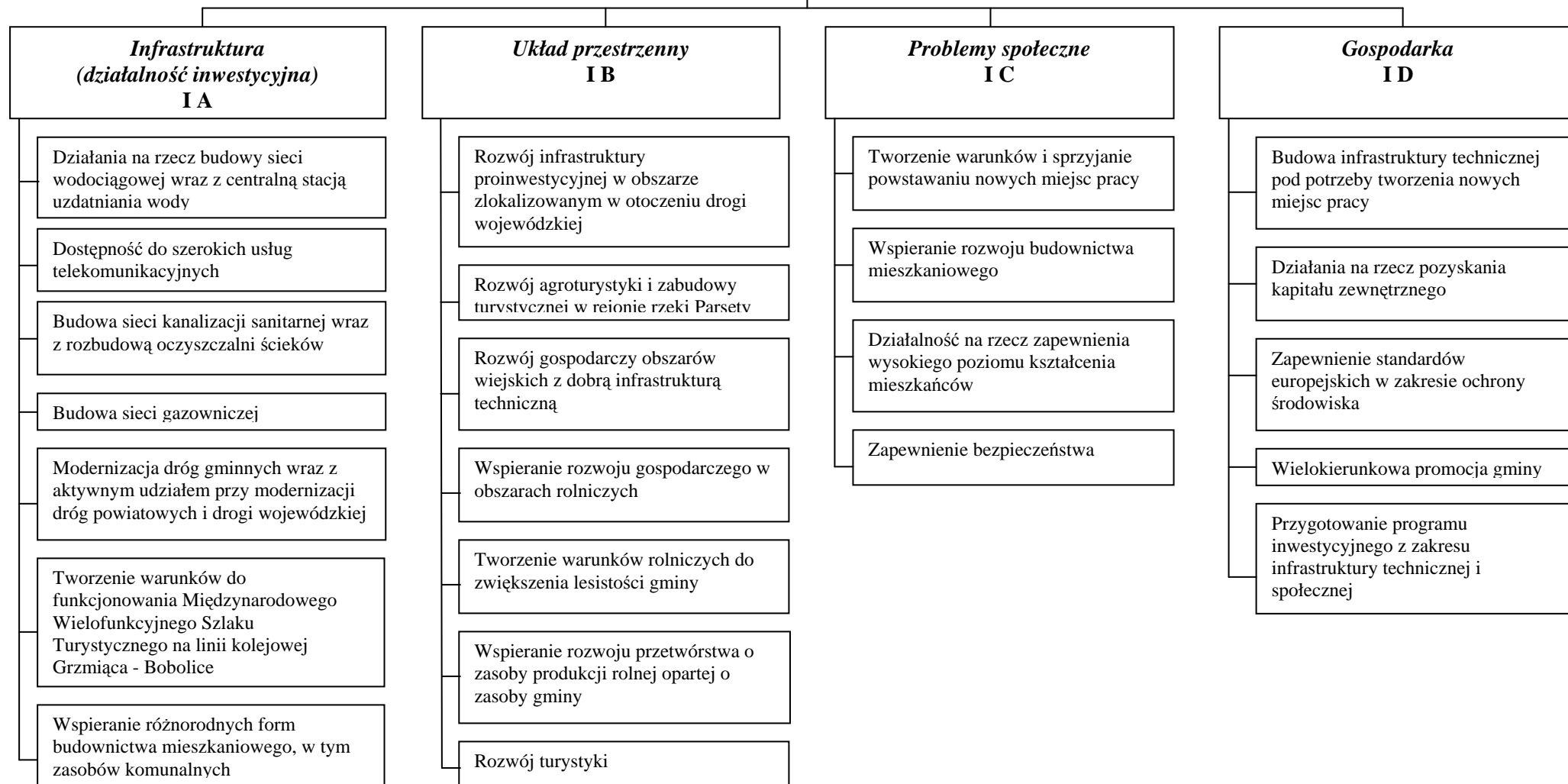
W ten sposób wybrano wariant rozwoju gminy o charakterze prokonkurencyjno-prospołecznym.

Cele częściowe podporządkowane priorytetom zamieszczone w schemacie przedstawionym na stronie 43 stanowią podstawę do formułowania Programów Operacyjnych które są zbiorem zidentyfikowanych projektów i zadań możliwych do realizacji w Gminie Grzmiąca jako uzupełnienie uchwalonej Strategii Rozwoju.

Dla celów związanych z podporządkowaniem poszczególnych programów operacyjnych do określonych w strategii priorytetów oznaczono priorytet 1 jako I A, priorytet 2 jako I B, priorytet 3 jako I C i priorytet 4 jako I D. Oznaczenie to ma zastosowanie w rozdziale 4.1. (str. 45)

WYBRANY WARIANT ROZWOJU

Osiągnąć w okresie perspektywicznym zrównoważony funkcjonalnie, przestrzennie i społecznie rozwój oparty o racjonalne wykorzystanie lokalnych warunków i walorów, w tym głównie środowiska przyrodniczego, w celu osiągnięcia standardów i poziomu życia mieszkańców Unii Europejskiej. Olbrzymie znaczenie dla gminy będzie miało stworzenie jej nowego wizerunku – zdynamizowanie wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego oraz dobre wykształcenie mieszkańców

4.0. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Dla usystematyzowania w układzie tabelarycznym przedstawiono oznaczenie poszczególnego programu występujące w kartach poszczególnych projektów i przyporządkowanie każdego z tych programów do jednego z czterech priorytetów, oznaczonych literami od I A do I D, jak w wybranym wariantcie rozwoju (str. 43).

4.1. Programy Operacyjne i ich oznaczenie

Numer programu	Nazwa programu	Przyporządkowanie programu do określonego celu
1.	Program racjonalnej gospodarki leśnej w gminie	Program nr I B/1
2.	Program racjonalnej polityki turystycznej w obszarach leśnych	Program nr I B/2
3.	Program ochrony obszarów o szczególnym znaczeniu przyrodniczym	Program nr I D/3
4.	Program rozwoju agroturystyki w Gminie Grzmiąca	Program nr I B/4
5.	Program wspierania rozwoju bazy przetwórstwa rolno-spożywczego	Program nr I B/5
6.	Program zagospodarowania obszarów turystycznych	Program nr I B/6
7.	Program regulacji stosunków wodnych - melioracja	Program nr I A/7
8.	Program rozbudowy infrastruktury łączności	Program nr I A/8
9.	Program edukacji pozaszkolnej	Program nr I C/9
10.	Program budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Gminie Grzmiąca	Program nr I A/10
11.	Program restrukturyzacji i modernizacji usług komunalnych na terenie Gminy Grzmiąca	Program nr I A/11
12.	Gminny program przeciwdziałaniu bezrobociu i apatii społecznej	Program nr I C/12
13.	Program promocji gminy	Program nr I D/13
14.	Program wykorzystania walorów gminy na potrzeby turystyki	Program nr I B/14
15.	Program zabezpieczenia logistycznego na potrzeby sytuacji kryzysowych	Program nr I C/15
16.	Program budowy i modernizacji infrastruktury drogowej	Program nr I A/16
17.	Program modernizacji istniejących sieci i urządzeń wodociągowych	Program nr I A/17
18.	Program modernizacji dróg lokalnych	Program nr I A/18
19.	Program identyfikacji i promocji gruntów położonych na terenie Gminy Grzmiąca – atrakcyjnych pod kątem zagospodarowania gospodarczego	Program nr I D/19
20.	Edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych	Program nr I C/20
21.	Rozwój sieci placówek oświatowych na terenie Gminy Grzmiąca	Program nr I C/21

Powyższe nazwy programów operacyjnych wynikają z wcześniej opracowanego dokumentu:

1. „Strategia Rozwoju Gminy Grzmiąca”.

W zestawieniu programów operacyjnych w tabeli 4.1. wyróżniono te programy operacyjne, które zawierają projekty i zadania powstałe wskutek złożonych Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjnego. Pozostałe programy operacyjne, których treść jest zgodna z intencjami zawartymi w kierunkach działania uchwalonej „Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca” nie posiadają zidentyfikowanych zadań w pierwszym etapie składania wniosków. Programy te mogą być uzupełnione w kolejnych latach o zadania, które będą wynikały ze składanych Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjnego każdego roku, zgodnie z Zarządzeniem Wójta.

4.2. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA W OKRESIE 2004-2013

PROGRAMY OPERACYJNE

(Zadania „wyłuszczone” w Programach Operacyjnych uznaje się za zamknięte w procesie przygotowania inwestycji. Zostały na nie sporządzone Wnioski Przedsięwzięcia Inwestycyjnego i stały się one podstawą sporządzenia ostatecznej wersji tabeli WPI. Pozostałe zapisy mają charakter projektu w trakcie procesu przygotowawczego)

Uwaga: Programy Operacyjne mają charakter otwarty i są jedynie identyfikacją przedsięwzięć inwestycyjnych. Ostateczne decyzje o wyborze zadań do realizacji przedstawione są w rozdziale 4.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2006.

4.2.1. Wstęp

„Programy Operacyjne” powstały w oparciu o „Strategię Rozwoju Gminy Grzmiąca”. Dokument ten jest zbiorem kart programów i podporządkowanych tym programom projektów, które zawierają w sobie od jednego do kilkunastu zadań.

Treść programu operacyjnego tworzona była w oparciu o składane Wnioski Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, jako zbiór projektów i zadań o tym samym charakterze, wypełniających określony cel Strategii.

W niektórych przypadkach bezpośrednim przyczynkiem do tworzenia programu operacyjnego był jeden konkretnie złożony Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego o szerokim zakresie przedsięwzięć.

„Programy Operacyjne” mają charakter otwarty i do czasu wypełniania ich konkretnymi zadaniami (inwestycjami) stanowią identyfikację przedsięwzięć inwestycyjnych i swoistego rodzaju „poczekalnię” dla przeniesienia proponowanych inwestycji do tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Dokument ten winien być uzupełniany wpisem konkretnych zadań na podstawie składanych Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjnych przez poszczególne wydziały Urzędu Gminy i jednostki organizacyjne Urzędu, zgodnie z Zarządzeniem Nr 26/2004 Wójta Gminy Grzmiąca.

Planowane projekty i zadania zostały umieszczone w matrycach Programów Operacyjnych, które to matryce zawierają oprócz nazwy programu i jego oznaczenia, nazwy i oznaczenia poszczególnych projektów i przyporządkowanych im zadań.

4.2.2. Karta programowa

Karta programowa zawiera w tytule nazwę programu operacyjnego, jego numer, który odpowiada numerowi podporządkowanego celu, które to cele zostały przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca.

Przykład:

Program numer IA/1.

Pierwsza liczba [IA] oznacza przyporządkowanie danego programu operacyjnego do poszczególnego celu według oznaczeń celów w wybranym wariantcie rozwoju. Druga liczba po kresce ukośnej [1] jest numerem porządkowym programu.

Karta programowa w układzie tabelarycznym w poszczególnych kolumnach zawiera nazwy projektów wypełniających dany program operacyjny. Przy projektach występuje oznaczenie składające się z dwóch liczb rozdzielonych ukośną kreską.

Pierwsza liczba oznacza numer programu operacyjnego, któremu podporządkowany jest dany projekt, a druga liczba określa kolejny numer projektu w danym programie.

Przykład:

Projekt 2/3

Pierwsza liczba [2] określa, że projekt należy do programu drugiego, a liczba [3] jest liczbą porządkową tego projektu w tym programie.

Tabela programu operacyjnego przyporządkowuje każdemu projektowi zawartemu w tym programie określoną liczbę zadań (inwestycji).

Każdemu zadaniu podporządkowany jest wykonawca/zgłaszający wniosek oraz osoba odpowiedzialna za realizację zadania (konkretny referat Urzędu Gminy w Grzmiącej lub jednostka organizacyjna Urzędu). Każdemu zadaniu przypisane są również wymagane środki finansowe (koszt realizacji przedsięwzięcia, w tym środki własne).

Ostatnia kolumna charakteryzująca zadanie nosi nazwę „źródła finansowania przedsięwzięcia”. Kolumna ta powinna zawierać wskazania dla potencjalnego finansowania przedsięwzięcia.

Poszczególne kolumny zawarte w tabeli programów operacyjnych winny być wypełniane przez Referat Budownictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Grzmiącej na podstawie składanych Wniosków Przedsięwzięć Inwestycyjnych.

4.2.3. Wypełnianie karty programowej

Kartę programową należy wypełnić na podstawie Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego zatwierdzonego przez naczelnika wydziału i Wójta Gminy Grzmiąca.

W kolumnie „nazwa zadania” w karcie programowej należy wpisać pełną nazwę przedsięwzięcia określonego w zatwierdzonym Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego.

W kolumnie „wykonawca / zgłaszający wniosek” należy wpisać skrót nazwy jednostki zgłaszającej wniosek lub jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

W kolumnie „wymagane środki finansowe” należy wpisać określoną przez wnioskodawcę sumę kosztów jednorazowych niezbędnych dla realizacji przedsięwzięcia.

W kolumnie „źródła finansowania” należy wpisać zidentyfikowane źródła finansowania przedsięwzięcia przez wnioskodawcę, np.: budżet gminy, Fundusz Rozwoju Regionalnego itp.

4.2.4. Podsumowanie dotyczące sposobu dysponowania zamieszczonymi zadaniami w tworzeniu Zintegrowanej Tabeli WPI

Zamieszczone projekty i zadania w załączonych Programach Operacyjnych są w różnym stopniu zaawansowane. Część z tych projektów i zadań określa jedynie tytuły przedsięwzięć, dla których należy sporządzić Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, który następnie stanie się podstawą uzupełnienia danych wymaganych matrycą Programu Operacyjnego. Natomiast część z tych zadań została wpisana na podstawie wypełnionych Kart Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjnego i zawiera szczegółowe dane, które pozwalają na swobodne dysponowanie tymi zadaniami w ich relokacji do Zintegrowanej Tabeli WPI. Zadania przeniesione Uchwałą Rady Gminy zostały w Programach Operacyjnych wytluszczone.

Kontrolowana wielkością posiadanego potencjału inwestycyjnego relokacja zadań z Programów Operacyjnych do Zintegrowanej Tabeli WPI jest elementem monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego opisanego w rozdziale 9.0.

WZÓR KARTY PROGRAMU OPERACYJNEGO

Program Operacyjny: "Nazwa programu" - Program nr IA/1*

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
"Nazwa projektu" P 1/1	Zadanie Z 1/1/1	"Nieznany"	koszt całkowity: ----- środki własne:	Budżet
	Zadanie Z 1/1/2		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/1/3		koszt całkowity: ----- środki własne:	
"Nazwa projektu" P 1/2**	Zadanie Z 1/2/1		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/2/2		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/2/3		koszt całkowity: ----- środki własne:	
"Nazwa projektu" P 1/3	Zadanie Z 1/3/1		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/3/2***		koszt całkowity: ----- środki własne:	
	Zadanie Z 1/3/3		koszt całkowity: ----- środki własne:	

RAZEM PROGRAM:
KOSZT CAŁKOWITY:
ŚRODKI WŁASNE:

* Program NR I A/1 – oznacza, że jest to program nr 1 przyporządkowany celowi IA (oznaczenie celów z wybranego wariantu rozwoju).

** Projekt P 1/2 – oznacza to, że jest to projektu nr 2 przyporządkowany programowi nr 1.

*** Zadanie Z 1/3/2 – zadanie nr 2 w projekcie nr 3 programu nr 1.

**Program Operacyjny: "Program regulacji stosunków wodnych - melioracja."
Program nr I A/7**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt utworzenia prawidłowego systemu wodnego P 7/1	Odwodnienie wsi Wielanowo Z 7/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 41760	Budżet Gminy
			ŚRODKI WŁASNE: 41760	

RAZEM PROGRAM: 41760
KOSZT CAŁKOWITY: 41760
ŚRODKI WŁASNE: 41760

** Zadania wytłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)*

**Program Operacyjny: "Program rozbudowy infrastruktury łączności."
Program nr I A/8**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK ----- OSOBA ODPOWIEDZIALNA	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
Projekt rozbudowy łączy internetowych P 8/1	„Wrota Parsęty” – infrastruktura społeczeństwa informacyjnego Z 8/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 133820 ----- ŚRODKI WŁASNE: 44160,60	Budżet Gminy, ZPORR

RAZEM PROGRAM: 133820
KOSZT CAŁKOWITY: 133820
ŚRODKI WŁASNE: 44160,60

** Zadania wytłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)*

**Program Operacyjny: "Program budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Gminie Grzmiąca."
Program nr I A/10**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Opracowanie koncepcji sieci oczyszczalni ścieków w połączeniu z siecią kanalizacyjną P 10/1	Projekt, nadzór, przyłącze energetyczne „Modernizacji i rozbudowy oczyszczalni w Grzmiącej” Z 10/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 51330 ----- ŚRODKI WŁASNE: 51330	Budżet Gminy
	Modernizacja oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Grzmiąca I etap Z 10/1/2	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 2321761 ----- ŚRODKI WŁASNE: 73501	Budżet Gminy, SAPARD, WFOŚiGW
	Modernizacja oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Grzmiąca II etap Z 10/1/3	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 336983 ----- ŚRODKI WŁASNE: 101095	Budżet Gminy, SAPARD

RAZEM PROGRAM: 2710074
KOSZT CAŁKOWITY: 2710074
ŚRODKI WŁASNE: 225926

* Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)

**Program Operacyjny: "Program zabezpieczenia logistycznego na potrzeby sytuacji kryzysowych."
Program nr I C/15**

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt integracji systemu ratownictwa gminnego z powiatowym P 15/1	Adaptacja budynku na warsztat autobusowy i remizę OSP Z 15/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 120000	Budżet Gminy
			ŚRODKI WŁASNE: 120000	

RAZEM PROGRAM: 120000
KOSZT CAŁKOWITY: 120000
ŚRODKI WŁASNE: 120000

** Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)*

Program Operacyjny: "Program modernizacji dróg lokalnych"
Program nr I A/18

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Projekt modernizacji dróg lokalnych P 18/1	Modernizacja drogi gruntowej w m. Równe Z 18/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 540000	Budżet Gminy, ZPORR
			ŚRODKI WŁASNE: 135000	
	Modernizacja drogi brukowej w m. Grzmiąca, ul. Spółdzielcza Z 18/1/2	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 330000	Budżet Gminy, ZPORR
			ŚRODKI WŁASNE: 82500	
	Modernizacja drogi gruntowej do miejscowości Boleszkowice Z 18/1/3	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 720000	Budżet Gminy, ZPORR
			ŚRODKI WŁASNE: 180000	

RAZEM PROGRAM: 1590000
KOSZT CAŁKOWITY: 1590000
ŚRODKI WŁASNE: 397500

** Zadania wytłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)*

Program Operacyjny: "Rozwój sieci placówek oświatowych na terenie Gminy Grzmiąca"
Program nr I C/21

PROJEKT NAZWA	ZADANIE NAZWA	WYKONAWCA/ ZGŁASZAJĄCY WNIOSEK	WYMAGANE ŚRODKI FINANSOWE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA/ PARTNERZY PROJEKTU
		OSOBA ODPOWIEDZIALNA		
Budowa i modernizacja Szkoł P 21/1	Budowa szatni w Krosinie Z 21/1/1	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 128174 ŚRODKI WŁASNE: 128174	Budżet Gminy
	Budowa hali widowiskowo- sportowej dla Gimnazjum Publicznego i Szkoły Podstawowej w Grzmiącej Z 21/1/2	Wójt Gminy	KOSZT CAŁKOWITY: 3460000 ŚRODKI WŁASNE: 432000	Budżet Gminy, ZPORR, MENiS

RAZEM PROGRAM: 3588174
KOSZT CAŁKOWITY: 3588174
ŚRODKI WŁASNE: 560174

** Zadania wyłuszczone przeniesione zostały do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (tabela 4.3/1)*

4.3. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY 2004-2006 (zintegrowana tabela zadań)

4.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny

Zintegrowana Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które wcześniej zostały zamieszczone w „Programach Operacyjnych” na podstawie sporządzonych Wniosków Przedsięwzięcia Inwestycyjnego.

Z kilkudziesięciu zadań zamieszczonych w Programach Operacyjnych wybrano do tabeli WPI te przedsięwzięcia, które uzyskały najwyższą ocenę na podstawie przeprowadzonej analizy, opartej na przyjętych Kryteriach Oceny Zadań (załącznik nr 5 do Zarządzenia Nr 26/2004 Wójta Gminy Grzmiąca z dnia 1 października 2004 r.)

Umieszczone w WPI przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2004 – 2006, a zadania, które miały być finansowane przy udziale Funduszy Strukturalnych, w tym przede wszystkim Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego zostały wytłuszczone dla podkreślenia sposobu ich finansowania (z udziałem środków zewnętrznych).

Przedsięwzięcia, które nie otrzymają wsparcia ze strony Funduszy Strukturalnych mogą być realizowane w ramach ustalonej hierarchii zadań w tabeli WPI przy udziale środków własnych, kredytu, obligacji komunalnych lub środków pochodzących z umów o charakterze partnerstwa publiczno – prywatnego.

W innym przypadku zadania te winny być wykreślone z tabeli WPI (po nie otrzymaniu dotacji z Funduszy Strukturalnych), ponieważ analiza finansowa budżetu gminy, jak i projekcje przyszłych przychodów nie dają możliwości finansowania tych przedsięwzięć w oparciu tylko o środki własne.

Tabela nr 4.3/1 Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2006

Lp.	Nazwa instytucji i opis zadania	Okres realizacji	Łączne nakłady inwestycyjne (wartość kosztorysowa)	Dotychczasowe nakłady	Planowane wydatki w złotych					
					2004		2005		2006	
					Środki z budżetu Gminy	Dofinansowanie	Środki z budżetu Gminy	Dofinansowanie	Środki z budżetu Gminy	Dofinansowanie
1.	Odwodnienie wsi Wielanowo	2004-2005	41760		10000		31760			
2.	Modernizacja drogi gruntowej w m. Równe	2005	540000				135000	405000	ZPORR	
3.	Modernizacja drogi brukowej w miejscowości Grzmiąca ul. Spółdzielcza	2006	330000					82500	247500	ZPORR
4.	Budowa szatni w Krosinie	2004-2007	128174		8174				50000	
5.	Adaptacja budynku na warsztat autobusowy i remizę OSP	2006-2008	120000						14500	
6.	Budowa hali widowiskowo – sportowej dla Gimnazjum Publicznego i Szkoły Podstawowej w Grzmiącej	2004-2006	3460000		51000		165000	1297500-ZPORR 216500-MENiS	216000	1297500Z PORR 216500 MENiS
7.	Projekt -15.000 zł Nadzór -24.000 zł Przyłącze energetyczne 12330 zł-., Modernizacji i rozbudowy oczyszczalni w Grzmiącej”	2004	51330		51330					

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY GRZMIĄCA

8.	Modernizacja oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Grzmiąca I etap	2004	2321761		73501	1584260 SAPARD 664000 WFOŚiGW				
9.	Modernizacja oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Grzmiąca II etap	2004-2005	336983				101095	235888 SAPARD		
10.	„Wrota Parsęty” – infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	2005-2006	133820				20000	44829,70 ZPORR	24160,60	44829,70 ZPORR
	O g ó ł e m		7463828		194005	2248260	452855	2199717,7	387160,6	1806329,7

PROJEKCJA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

ROK 2007

1. Modernizacja drogi gruntowej do miejscowości Boleszkowice
(180000 środki własne, 540000 ZPORR)	- 720000 zł
2. Adaptacja budynku na warsztat autobusowy i remizę OSP	- 60000 zł
3. Budowa szatni w Krosinie	- 70000 zł

ROK 2008

1. Adaptacja budynku na warsztat autobusowy i remizę OSP	- 45500 zł

5.0. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNymi DZIAŁANIAMi NA TERENIE POWIATU I WOJEWÓDZTWA

POWIĄZANIE PROJEKTÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU POWIATU SZCZECINECKIEGO

PRIORYTETY

Priorytet Gminy Grzmiąca o nazwie „**Infrastruktura (działalność inwestycyjna)**” znajduje swoje odzwierciedlenie w celach pośrednich „*Poprawa spójności i dostępności komunikacyjnej*”, „*Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z oczyszczalniami ścieków*”, „*Realizacja kompleksowego programu zabezpieczenia energetycznego powiatu poprzez rozwój gazownictwa, energetyki i ciepłownictwa*”, „*Rozwój telefonii przewodowej i bezprzewodowej*” oraz „*Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni*”, które to cele wchodzą w skład celu strategicznego powiatu szczecineckiego o nazwie „*Rozwój infrastruktury technicznej*”.

Priorytet o nazwie „**Układ przestrzenny**” znajduje swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Powiatu Szczecineckiego w celach pośrednich „*Stymulowanie przedsiębiorczości, nowoczesności i innowacyjności gospodarki lokalnej*”, „*Dostosowanie kierunków rozwoju powiatu do zmian zachodzących w rolnictwie*” oraz „*Aktywizacja gospodarcza społeczności lokalnych*” a co za tym idzie także w celu strategicznym o nazwie „*Wszechstronny rozwój gospodarczy powiatu, małych i średnich przedsiębiorstw, sfery usług, turystyki, rolnictwa oraz jego otoczenia*”.

Priorytet Gminy Grzmiąca o nazwie „**Problemy społeczne**” poparty jest przez cele pośrednie „*Stworzenie warunków dla rozwoju edukacji i aktywizacji zawodowej jako głównego stymulatora rozwoju*” oraz „*Zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego, publicznego i socjalnego obywatelom*”, które wchodzą w skład celu strategicznego „*Rozwój i wykorzystanie zasobów ludzkich*”.

Ostatni z priorytetów o nazwie „**Gospodarka**” znajduje swoje wsparcie w celach pośrednich powiatu „*Utrzymanie istniejących i tworzenie nowych miejsc pracy jako skuteczna forma walki z bezrobociem*”, „*Stymulowanie przedsiębiorczości, nowoczesności i innowacyjności gospodarki lokalnej*” oraz „*Stworzenie systemu promocji powiatu z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych gmin*”, zlokalizowanych w celu strategicznym „*Wszechstronny rozwój gospodarczy powiatu, małych i średnich przedsiębiorstw, sfery usług, turystyki, rolnictwa oraz jego otoczenia*”.

POWIĄZANIE PROJEKTÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

PRIORYTETY

Priorytet Gminy Grzmiąca o nazwie „**Infrastruktura (działalność inwestycyjna)**” znajduje swoje odzwierciedlenie w celach pośrednich „*Stworzenie zrównoważonego, dostępnego i zintegrowanego systemu transportowego*” oraz „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*”, które to cele wchodzą w skład celu strategicznego województwa zachodniopomorskiego o nazwie „*Powszechna dostępność dóbr, usług i informacji*”.

Priorytet o nazwie „**Układ przestrzenny**” znajduje swoje wsparcie w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego w celach pośrednich „*Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarki województwa zachodniopomorskiego*”, „*Aktywizacja obszarów wiejskich w kierunku ich wielofunkcyjnego rozwoju oraz wzrostu efektywności rolnictwa*” oraz „*Rozwój funkcji turystyczno-uzdrowiskowej*”, które to cele wchodzą w skład celu strategicznego o nazwie „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”.

Priorytet Gminy Grzmiąca o nazwie „**Problemy społeczne**” poparty jest przez cele pośrednie „*Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludności*”, „*Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zdrowotnego*” oraz „*Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki socjalnej*”, a co za tym idzie także przez cel strategiczny „*Podniesienie jakości życia w regionie*”. Ponadto priorytet ten znajduje także swoje odzwierciedlenie w celu pośrednim o nazwie „*Budowanie społeczeństwa uczącego się*”, który wchodzi w skład celu strategicznego „*Stworzenie warunków do rozwoju zasobów ludzkich*”.

Ostatni z priorytetów o nazwie „**Gospodarka**” znajduje swoje wsparcie w celach pośrednich województwa „*Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarki województwa zachodniopomorskiego*” oraz „*Rozwijanie systemu promocji regionu*” zlokalizowanych w celu strategicznym „*Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*”.

6.0. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach ZPORR objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone na trzy kategorie:

1. wskaźniki produktu – odnoszące się do rzeczowych efektów działania,
2. wskaźniki rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu,
3. wskaźniki oddziaływania – obrazują konsekwencje danego programu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem ale pojawiających się po pewnym czasie oraz do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

W trakcie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006 oraz dla wymienionych w Planie Rozwoju Lokalnego zadań, w ramach przynależności do poszczególnych priorytetów i działań ZPORR, określone zostały następujące wskaźniki.

Planowane zadania:

1. Budowa hali widowiskowo-sportowej dla Gimnazjum Publicznego i Szkoły Podstawowej w Grzmiącej

Rodzaj wskaźnika	Wyszczególnienie/jednostki miary
wskaźniki produktu	Liczba wybudowanych obiektów sportowych (szt.) Powierzchnia wybudowanych obiektów sportowych (m ²)
wskaźniki rezultatu	Liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury sportowej (osoby) Liczba osób korzystających z obiektów sportowych (osoby) Koszty utrzymania obiektów (zużycia energii elektrycznej, ciepłej, gazu) (tys. PLN)
wskaźniki oddziaływania	Liczba osób tygodniowo korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach) (osoby) Liczba imprez sportowych (szt.) Liczba uczestników imprez sportowych (osoby)

Planowane zadania:

1. Modernizacja drogi gruntowej w m. Równe
2. Modernizacja drogi brukowej w miejscowości Grzmiąca ul. Spółdzielcza

Rodzaj wskaźnika	Wyszczególnienie/jednostki miary
wskaźniki produktu	Długość zmodernizowanych dróg gminnych (km) Liczba nowych obiektów infrastruktury drogowej (szt.)
wskaźniki rezultatu	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha) Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci (min.) Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu) (kN/oś) Natężenie ruchu na drodze (pojazdy/h)
wskaźniki oddziaływania	Nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi tys. PLN Liczba pojazdów korzystających z drogi (szt.) Liczba wypadków drogowych (szt.) Natężenie hałasu na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku) (%) Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (w okresie 2 latach) (tys. PLN/ha)

Planowane zadania:

1. „Wrota Parsęty” – infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

Rodzaj wskaźnika	Wyszczególnienie/jednostki miary
wskaźniki produktu	Liczba węzłów sieci szkieletowej (szt.) Liczba centrów zarządzania siecią (nowopowstałych lub zmodernizowanych) (szt.) Liczba jednostek publicznych podłączonych do bezpiecznego dostępu szerokopasmowego do internetu (szt.) Liczba punktów dostępowych w sieci LAN (szt.) Liczba budynków połączonych siecią rozległą (szt.) Liczba wdrożonych platform serwerowych dla funkcjonowania aplikacji (szt.) Liczba komputerów posiadających dostęp do Internetu zakupionych w ramach ZPORR (szt.) Liczba punktów dostępu do Internetu uzyskanych dzięki węzłom dostępowym (szt.)
wskaźniki rezultatu	Długość sieci szkieletowych będących w posiadaniu podmiotów publicznych (km) Ilość węzłów sieci szkieletowej (szt.) Liczba instytucji publicznych posiadających szerokopasmowy dostęp do internetu (szt.) Liczba wdrożonych platform serwerowych w jednostkach publicznych (szt.)
wskaźniki oddziaływania	Liczba hostów w jednostkach administracji publicznej z dostępem do szerokopasmowego internetu (szt.) Ilość bezpiecznych styków z internetem (szt.) Ilość pracowników instytucji publicznych wykorzystujących technologie informacyjne (osoby) Liczba indywidualnych użytkowników posiadających dostęp do szerokopasmowego internetu (szt.)

Natomiast na lata 2007 – 2013 planuje się uzyskanie następujących rezultatów:

- zwiększenie ilości dróg gminnych,
- poprawa jakości komunikacji wewnątrz gminy,
- zmniejszenie ilości emisji spalin pochodzących z pojazdów mechanicznych.

Wielkości poszczególnych wskaźników ekonomicznych zostaną określone przez Studia Wykonalności dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych zamieszczonych w Zintegrowanej Tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

7.0. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2013

7.1. Ocena sytuacji finansowej Gminy Grzmiąca w latach 2001-2003 z uwzględnieniem planu budżetu na 2004r.

Analizę finansową Gminy Grzmiąca sporządzono w oparciu o następujące dokumenty:

1. roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S), roczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S) oraz roczne sprawozdania o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS), odpowiednio za lata 2001 – 2003,
2. uchwałę Nr XV/75/2004 Rady Gminy w Grzmiącej z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2004 rok.

Analiza podstawowych kategorii finansowych

Sytuacja finansowa Gminy Grzmiąca w badanym okresie kształtowała się korzystnie. Wnioski takie można wyciągnąć z obserwacji kształtowania się wyników finansowych jednostki.

Ogólny obraz kształtowania się poszczególnych kategorii finansowych przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Kształtowanie się wyników finansowych jednostki w latach 2001 – 2004 (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	02/01%	2002	03/02%	2003	04/03%	2004*
Dochody ogółem	6 972 148	108	7 496 824	117	8 756 272	82	7 222 293
Wydatki ogółem	7 063 327	106	7 484 422	126	9 424 124	77	7 272 802
Wynik finansowy	-91 179		12 402		-667 852		-50 509
Wynik finansowy/Dochody(%)	-1,31		0,17		-7,63		-0,70

* Na rok 2004 wielkości tych kategorii finansowych podane są według planu, tj. zgodnie z uchwałą budżetową na 2004 r.

Z porównania danych wynika, że w latach 2001 - 2003 realizacja dochodów samorządu przebiegała równomiernie, wykazując ciągłą tendencję rosnącą. Największy wzrost poziomu dochodów miał miejsce w 2003 roku; w porównaniu do roku 2002 dochody wzrosły o 17%. Natomiast przyrost dochodów w roku 2002 w stosunku do roku 2001 wyniósł 8%. Na rok bieżący jednostka zaplanowała dochody na poziomie 82% wykonania dochodów z roku 2003. Należy jednak spodziewać się ich wzrostu w miarę wykonywania budżetu.

Wykonanie wydatków budżetu samorządu kształtowało się podobnie. Najwyższe miało miejsce w roku 2003. Wyniosły one 9.424.124 zł, co stanowiło 126% kwoty wydatków z roku 2002. W roku 2002, wykonanie wydatków wyniosło 106% wydatków z roku poprzedniego, natomiast na rok bieżący jednostka zaplanowała wydatki na poziomie 77% w stosunku do wykonania wydatków z roku 2003.

W analizowanym okresie wynik finansowy jednostki wynosił:

1. w roku 2001 – -91.179 zł,
2. w roku 2002 – +12.402 zł,
3. w roku 2003 – -667.852 zł.

Na bieżący rok samorząd planuje ujemny wynik finansowy – deficyt, w wysokości 50.509 zł.

Relacja wyniku finansowego do wykonania dochodów wyniosła odpowiednio: 1,31%, 0,17%, 7,63% oraz - na rok bieżący – 0,70%.

Źródłem pokrycia tegorocznego deficytu mają być przychody budżetu z tytułu kredytów i pożyczek.

W analizie finansowej samorządu dodatkowo należy ocenić zmiany zachodzące w strukturze dochodów i wydatków.

7.2. Analiza struktury dochodów

Dla potrzeb dokonania analizy zmian zachodzących w strukturze dochodów należy porównać kształtowanie się dochodów w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej w poszczególnych latach badanego okresu. Porównanie takie przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura wykonania dochodów (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Razem	Udział
Rolnictwo i łowiectwo	146 256	76 472	58 800	14 000	295 528	0,97
Transport i łączność	45 136	38 442	47 936	0	131 514	0,00
Turystyka	0	0	0	0	0	0,00
Gospodarka mieszkaniowa	595 492	140 776	171 780	112 972	1 021 020	3,35
Działalność usługowa	0	0	0	0	0	0,00
Administracja publiczna	115 411	150 699	57 979	55 000	379 089	1,25
Urzędy naczelnych organów władzy pań.	10 687	18 907	14 042	830	44 466	0,15
Bezpieczeństwo publiczne	948	0	0	0	948	0,00
Dochody od osób prawnych i innych	1 621 296	1 795 522	1 878 519	2 058 122	7 353 459	24,15
Obsługa długu publicznego	0	0	0	0	0	0,00
Różne rozliczenia	3 677 530	4 158 988	4 129 912	4 587 369	16 553 799	54,37
Oświata i wychowanie	20 562	61 673	123 499	18 000	223 734	0,73
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0	0,00
Pomoc społeczna	646 731	800 535	824 722	375 000	2 646 988	8,69
Edukacyjna opieka wychowawcza	2 860	2 550	6 443	0	11 853	0,04
Gospodarka komunalna	88 286	246 549	1 441 119	0	1 775 954	5,83
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0	0	500	0	500	0,00
Kultura fizyczna i sport	953	5 711	1 021	1 000	8 685	0,03
Dochody ogółem	6 972 148	7 496 824	8 756 272	7 222 293	30 447 537	100

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości dochodów w poszczególnych latach miały takie zjawiska finansowe, jak:

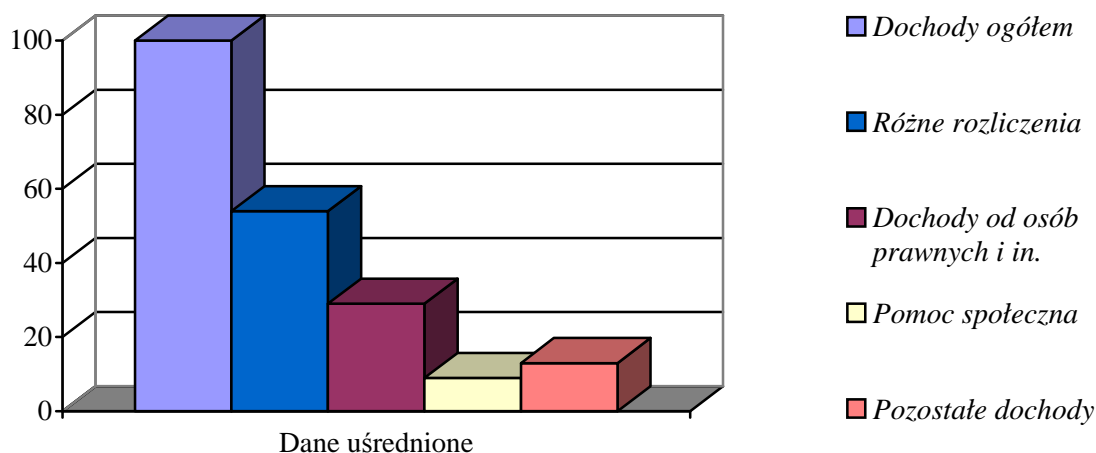
1. otrzymywane subwencje – dział „różne rozliczenia” – 16.553.799 zł,
2. uzyskiwane kwoty dochodów w dziale „dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”; łącznie w badanym okresie dochody te wyniosły 7.353.459 zł,
3. otrzymywane dotacje i uzyskiwane dochody w dziale „pomoc społeczna” lub „pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” (oznaczone w powyższej tabeli w wierszu „pomoc społeczna”) – 2.646.988 zł,

Tabela 3 i wykres 1 obrazują średni udział dochodów, zrealizowanych w tych trzech działach klasyfikacji budżetowej, w średnich dochodach ogółem.

Tabela 3. Średnie wielkości dochodów z wyszczególnionych działów (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Razem	Udział (%)
Różne rozliczenia	3 677 530	4 158 988	4 129 912	4 587 369	16 553 799	54
Dochody od osób prawnych i in.	1 621 296	1 795 522	1 878 519	2 058 122	7 353 459	24
Pomoc społeczna	646 731	800 535	824 722	375 000	2 646 988	9
Dochody ogółem	6 972 148	7 496 824	8 756 272	7 222 293	30 447 537	100
Udział (%)	85	90	78	97	87	

Wykres 1 - Średni udział dochodów z wyszczególnionych działań w średnich dochodach ogółem jednostki (w %).

Z danych przedstawionych w tabeli 3 oraz graficznie zilustrowanych na wykresie 1 wynika, że w całym badanym okresie dochody samorządu uzyskane z tytułu subwencji wyniosły 54% dochodów ogółem; podatków i opłat - 24%, dotacje na zadania realizowane w zakresie pomocy społecznej – 9%. Dochody jednostki tylko z tych trzech źródeł stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio: 85% dochodów; 90%; 78% oraz 97%; co daje średni udział w wysokości 87%.

Procentowy udział w wykonaniu dochodów ogółem w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej kształtował się w granicach do 3%, często nie przekraczając 1%; nie był więc znaczący dla budżetu gminy.

Porównanie danych dotyczących wielkości dochodów, jak i ich struktury, obrazuje, że kształtowanie się tych parametrów w latach 2001 – 2004, pod kątem możliwości inwestycyjnych samorządu, jest korzystne. Ze szczegółowego badania wahań zachodzących w realizacji poszczególnych dochodów wynika bowiem, że jednym z największych źródeł dochodów są dochody własne, takie jak podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach PIT i CIT – a więc, dotyczyły one kategorii dochodów w pewnym zakresie (biorąc pod uwagę władztwo podatkowe gminy) zależnych od działań własnych jednostki. Stąd początkowa teza o korzystnym kształtowaniu się wyników finansowych samorządu jest uzasadniona.

Takie wnioski mogą świadczyć o poprawiającej się koniunkturze, a także rokować pozytywnie na przyszłość.

7.3. Analiza struktury wydatków

Tabela 4 przedstawia kształtowanie się wydatków Gminy Grzmiąca w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej.

Tabela 4. Struktura wykonania wydatków (w PLN).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Razem	Udział %
Rolnictwo i łowiectwo	274 875	171 600	150 115	130 610	727 200	2,33
Transport i łączność	62 383	92 655	177 220	210 000	542 258	1,74
Turystyka	0	0	0	31 000	31 000	0,10
Gospodarka mieszkaniowa	932 531	253 025	331 101	140 574	1 657 231	5,30
Administracja publiczna	881 147	945 788	1 080 630	1 162 774	4 070 339	13,03
Urzędy naczelnych organów władzy	10 687	18 907	14 042	830	44 466	0,14
Bezpieczeństwo publiczne	38 752	41 209	76 887	61 500	218 348	0,70
Dochody od osób prawnych i in.	0	0	0	27 000	27 000	0,09
Obsługa długu publicznego	80 801	50 912	45 223	75 000	251 936	0,81
Różne rozliczenia	0	0	0	72 223	72 223	0,23
Oświata i wychowanie	3 299 384	3 726 362	3 630 628	3 891 867	14 548 241	46,56
Ochrona zdrowia	59 431	61 492	50 097	52 000	223 020	0,71
Pomoc społeczna	1 068 159	1 303 684	1 283 117	968 140	4 623 100	14,80
Edukacyjna opieka wychowawcza	39 547	216 518	174 938	0	431 003	1,38
Gospodarka komunalna i ochrona środ.	179 443	417 746	2 223 243	267 951	3 088 383	9,88
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	92 020	105 094	119 411	107 133	423 658	1,36
Kultura fizyczna i sport	44 167	79 430	67 472	74 200	265 269	0,85
Wydatki ogółem	7 063 327	7 484 422	9 424 124	7 272 802	31 244 675	100

Dane zestawione w powyższej tabeli obrazują, że najczęściej samorząd wydaje na oświatę i wychowanie – razem 14.979.244 zł (łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą), co stanowi 47,94% ogółu wydatków.

Kolejną sferą działalności, na którą jednostka przeznaczają duże środki finansowe jest:

1. pomoc społeczna - 4.623.100 zł (14,80%),
2. administracja publiczna - 4.070.339 zł (13,03%),
3. gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 3.088.383 zł (9,88%),

Oceniając to zjawisko należy stwierdzić, że głównie finansowane są przez samorząd zadania o charakterze obowiązkowym (oświata, pomoc społeczna). Udziały wydatków klasyfikowanych w innych działach są zdecydowanie mniejsze, często nie przekraczają 1%. Jednak, w obecnej sytuacji prawnej, intensyfikacja środków finansowych mających na celu

zaspokajanie potrzeb mieszkańców o innym charakterze, nie jest możliwa. Zjawisko to dotyczy wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza gmin i powiatów.

Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej samorządu pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem. Porównania takie zawiera tabela 5.

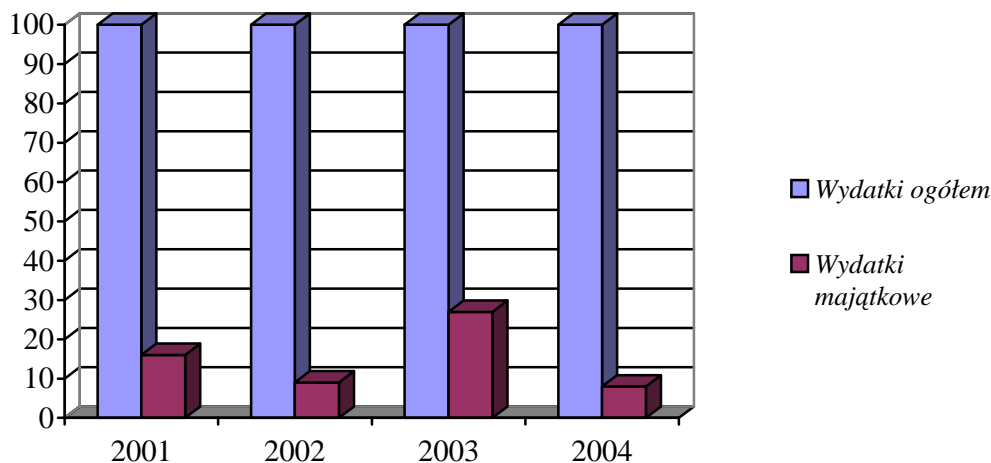
Tabela 5. Struktura wydatków. (w PLN)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004
1. Wydatki ogółem	7 063 327	7 484 422	9 424 124	7 272 802
2. Wydatki majątkowe	1 161 214	666 256	2 563 947	613 375
3. 2:1 (%)	16	9	27	8
4. Wydatki bieżące	5 902 113	6 818 166	6 860 177	6 659 427
5. Dochody ogółem	6 972 148	7 496 824	8 756 272	7 222 293
6. 4:5 (%)	85	91	78	92

W poszczególnych latach badanego okresu udział wydatków majątkowych nie kształtował się równomiernie. W roku 2003 udział tych wydatków w wydatkach ogółem był najwyższy i wynosił 27%. W pozostałych latach badanego okresu stanowił: w 2001 r. – 16%, w 2002 r. – 9%. Natomiast w bieżącym roku samorząd gminy planuje na wydatki majątkowe przeznaczyć kwotę w wysokości 613.375 zł, tj. 8% wydatków ogółem. Źródłem finansowania tych zamierzeń mają być przede wszystkim dochody budżetu gminy.

Graficzny obraz kształtowania się powyższych wielkości przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%).

Planowana na rok bieżący wysokość nakładów majątkowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne stanowi 24% wydatków majątkowych zrealizowanych przez gminę w roku 2003.

Podsumowując zaprezentowaną analizą kształtowania się wielkości i struktury dochodów oraz wydatków budżetowych należy podkreślić, że w badanym okresie wyraźnie zauważalne są takie zjawiska ekonomiczne, jak:

- stopniowy wzrost dochodów w dziale „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”,
- stosunkowo niski udział wydatków bieżących w dochodach ogółem (średnio – 86,5%).

7.4. *Projekcja potencjału inwestycyjnego Gminy Grzmiąca na lata 2005 – 2014.*

Projekcja potencjału inwestycyjnego Gminy Grzmiąca ma na celu oszacowanie możliwości samorządu w zakresie finansowania zamierzonych inwestycji. W celu wykreowania tych wielkości konieczne jest przeprowadzenie analizy ex ante obejmującej kilka etapów. I tak:

1. projekcja **wolnych środków**; wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność jednostki do regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (spłaty rat kapitałowych i odsetek) oraz na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji,
2. projekcja **możliwości inwestycyjnych**; określenie tych możliwości pozwala ocenić, czy samorząd może sfinansować swoje zamierzenia inwestycyjne bez zewnętrznych źródeł zasilania,
3. projekcja **potencjału inwestycyjnego**, jako końcowy efekt analizy.

Projekcja wolnych środków.

W tabeli 6 przedstawiono projekcję wolnych środków Gminy Grzmiąca na lata 2005 – 2014.

Prognozę kształtowania się wielkości tych środków sporządzono w oparciu o następujące dane i założenia:

1. kwoty przyszłych dochodów; w latach 2005 – 2007 prognozowaną kwotę dochodów przyjęto na podstawie danych przedstawionych przez samorząd, w pozostałych latach projekcji - przyjęto wzrost dochodów o wskaźnik 102% (o jeden punkt procentowy mniej niż zakładana przez rząd inflacja na 2005 rok). Należy tu zaakcentować, że łączna wielkość dochodów, ze względu na dotacje, subwencje i udział w podatkach PIT i CIT, zależna jest głównie od naczelnych organów państwa tworzących i zmieniających system finansowy samorządów, a także od sytuacji gospodarczej kraju, która ma wpływ na decyzje ekonomiczne tych organów oraz na wielkości pozostałych dochodów. System ten w okresie 2001 – 2004 uległ istotnym zmianom, a założenie wzrostu dochodów od 2005 roku jest ustalone po przyjęciu tezy, że nie będą występowały znaczące zmiany;
2. wysokość wydatków na obsługę długu publicznego (obejmuje tylko odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek); przyjęto zgodnie z danymi przedstawionymi przez samorząd;
3. kwoty wydatków bieżących wyliczono w oparciu o niniejszą analizę, tj. przyjęto wskaźnik 86,5% dochodów (średni udział wydatków bieżących w dochodach ogółem); udział ten wynika w znacznym zakresie z wydatków „sztywnych”, których realizacja jest obowiązkowa, stosownie do obowiązującego jednostki samorządu terytorialnego systemu finansowego – dopiero zmiana tego systemu może ten udział zmienić.

Dane źródłowe dotyczące punktu 1 i 2 zostały przedstawione przez samorząd w tabeli pn. „Prognoza łącznej kwoty długu publicznego Gminy na lata 2004 - 2007”, która stanowi załącznik nr 13 do uchwały budżetowej.

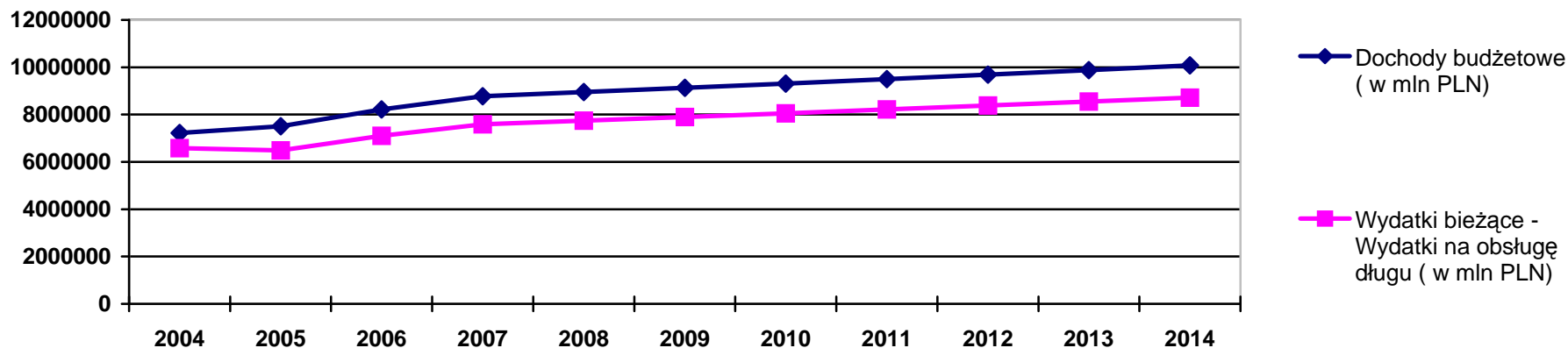
Tabela 6. Projekcja wolnych środków (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.Dochody ogółem	7 222 293	7 511 180	8 221 046	8 775 650	8 951 163	9 130 186	9 312 790	9 499 046	9 689 027	9 882 807	10 080 463
2.Wydatki bieżące	6 659 427	6 497 171	7 111 205	7 590 937	7 742 756	7 897 611	8 055 563	8 216 675	8 381 008	8 548 628	8 719 601
3.Wydatki na obsługę długu	75 000	11 971	8 520	0	0	0	0	0	0	0	0
4.Wolne środki (1-2+3)	637 866	1 025 980	1 118 361	1 184 713	1 208 407	1 232 575	1 257 227	1 282 371	1 308 019	1 334 179	1 360 863

Oceniając uzyskane wyniki w wierszu „wolne środki” można stwierdzić, że samorząd posiada pewien potencjał finansowy. I tak: w bieżącym roku został on oszacowany na kwotę 637.866 zł. W pozostałych latach środki finansowe, jakie jednostka może przeznaczyć na inwestycje oraz spłatę zobowiązań, w ramach własnych możliwości budżetowych, kształtują się na nieco wyższym poziomie i mieszczą się w przedziale 1.025.980 – 1.360.863 zł.

Wykres 3 obrazuje graficznie projekcję wolnych środków; mieszczą się one w obszarze między liniami oznaczającymi serie danych.

Wykres 3. Projekcja wolnych środków.

Projekcja możliwości inwestycyjnych

Możliwości inwestycyjne jednostki zostały oszacowane w tabeli poniżej, w wierszu „możliwości inwestycyjne”. Kategoria ta wskazuje, czy samorząd dysponuje wystarczającą ilością wolnych środków na sfinansowanie zaplanowanych inwestycji, z uwzględnieniem konieczności spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kwoty wynikające z tych zobowiązań ujęte są w wierszu „obsługa zadłużenia”. Do wyliczeń przyjęto tylko odsetki i raty kapitałowe z tytułu zaciągniętej pożyczki i kredytu. Nie wzięto natomiast pod uwagę ewentualnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń. Założono, że samorząd nie stanie przed koniecznością ich spłaty.

Tabela 7. Projekcja możliwości inwestycyjnych (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1. Wolne środki	637 866	1 025 980	1 118 361	1 184 713	1 208 407	1 232 575	1 257 227	1 282 371	1 308 019	1 334 179	1 360 863
2. Inwestycje zaplanowane*	613 375	2 652 573	2 193 490	850 000	45 500	0	0	0	0	0	0
3. Obsługa zadłużenia	728 973	215 971	153 400	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Możliwości inwestycyjne (1-2-3)	-704 482	-1 842 564	-1 228 529	334 713	1 162 907	1 232 575	1 257 227	1 282 371	1 308 019	1 334 179	1 360 863

*Łączne nakłady inwestycyjne, ujęte w wierszu „Inwestycje zaplanowane”, przyjęto następująco:

- 1) w roku 2004 – na podstawie uchwały budżetowej,
- 2) w latach 2005 – 2008 – na podstawie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Z obliczeń zaprezentowanych w tabeli wynika, że gmina w latach 2004 - 2006 nie zrealizuje swoich zamierzeń inwestycyjnych bez zewnętrznych źródeł finansowania. W tym okresie, brak własnych środków finansowych oszacowano na kwoty; w roku 2004 – 704.482 zł, 2005 – 1.842.564 zł i 2006 – 1.228.529 zł. W bieżącym roku swoje zamierzenia inwestycyjne gmina sfinansuje dochodami własnymi oraz, w nieznacznym stopniu, przychodami budżetu.

Wykres 4 obrazuje stosunek wielkości zaplanowanych inwestycji do ograniczeń finansowych samorządu, wynikających z art.114 ustawy o finansach publicznych, tj. łączna kwota długu samorządu nie może przekroczyć na koniec roku budżetowego 60% dochodów.

Wykres 4. Stosunek wielkości inwestycji zaplanowanych do ograniczeń wynikających z art. 114 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie przeprowadzonej projekcji można stwierdzić, że zakładana przez samorząd wysokość nakładów finansowych na inwestycje mieści się w limicie ograniczeń wynikających z przywołanego artykułu ustawy o finansach publicznych. Oznacza to, że jednostka może zaciągać zobowiązania na realizację planowanych inwestycji bez naruszania przepisów ustawy o finansach publicznych. W przypadku uzyskania przez samorząd środków bezzwrotnych na dofinansowanie inwestycji – relacja powyższa będzie korzystniejsza.

Projekcja potencjału inwestycyjnego

Projekcję potencjału inwestycyjnego Gminy Grzmiąca sporządzono w oparciu o oszacowane wcześniej, w tabeli 6, wolne środki samorządu, uwzględniając przepływy finansowe oraz możliwe do uzyskania środki w ramach dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej i z budżetu państwa (np. z MENiS). Jest to więc suma możliwych do wygenerowania środków finansowych jakie samorząd może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. Projekcja ta została oszacowana przy wykorzystaniu następującego algorytmu:

WOLNE ŚRODKI
- OBSŁUGA ZADŁUŻENIA
+ PRZYCHODY

PRZEPIŁYWY FINANSOWE
+ DOFINANSOWANIE

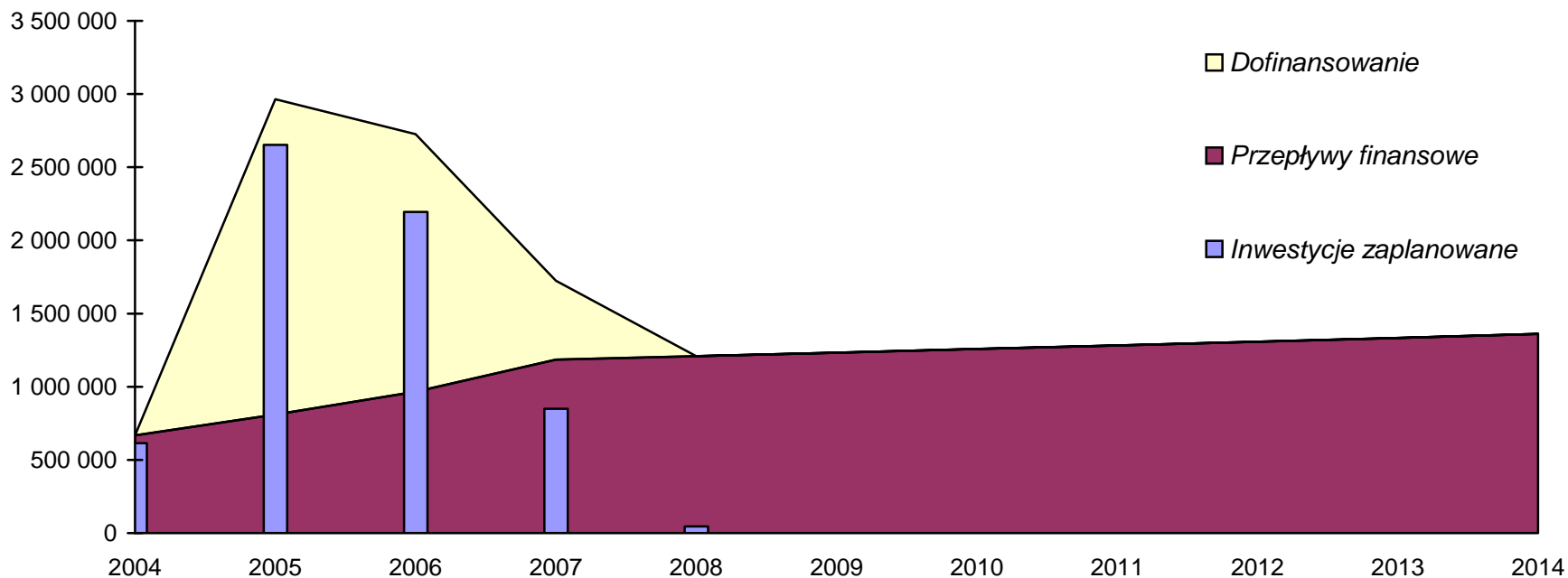
POTENCJAŁ INWESTYCYJNY

Tabela 8. Projekcja potencjału inwestycyjnego (w PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wolne środki	637 866	1 025 980	1 118 361	1 184 713	1 208 407	1 232 575	1 257 227	1 282 371	1 308 019	1 334 179	1 360 863
Obsługa zadłużenia	728 973	215 971	153 400	0	0	0	0	0	0	0	0
Przychody	758 138	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przeplawy finansowe	667 031	810 009	964 961	1 184 713	1 208 407	1 232 575	1 257 227	1 282 371	1 308 019	1 334 179	1 360 863
Dofinansowanie	0	2 199 718	1 806 330	540 000	0	0	0	0	0	0	0
Potencjał inwestycyjny	667 031	3 009 727	2 771 291	1 724 713	1 208 407	1 232 575	1 257 227	1 282 371	1 308 019	1 334 179	1 360 863

Na wykresie 5 graficznie zobrazowano, wyliczony w powyższej tabeli, potencjał inwestycyjny Gminy Grzmiąca. Naniesiono również na ten wykres wartości planowanych zadań inwestycyjnych w celu zilustrowania wzajemnej relacji tych dwóch wartości.

Wykres 5. Potencjał inwestycyjny Gminy Grzmiąca.

Na obszar oznaczony kolorami bordowym i żółtym, który stanowi potencjał inwestycyjny, odpowiadający sumie przepływów finansowych jednostki i możliwych do uzyskania (w ramach dofinansowania) środków z zewnętrznych źródeł, nałożono niebieskie słupki, które oznaczają wartości inwestycji zaplanowanych. Jak widać na wykresie, w latach 2005 – 2008, tj. w okresie projektowanych inwestycji, słupki nie „przewyższają” dwukolorowego obszaru. Oznacza to, że w tym czasie samorząd ma wystarczający potencjał inwestycyjny na realizację planowanych zamierzeń. Na pozostałe lata projekcji samorząd nie przedstawił swoich planów inwestycyjnych.

7.5. Podział na źródła finansowania

Podział na źródła finansowania przedstawia tabela 4.3/1 w rozdziale 4.3. (Wieloletni Plan Inwestycyjny). Wynika z niej jednoznacznie, że ilość:

- środków własnych gminy określa się na poziomie: **1 034 020,60 zł**
- środków Unii Europejskiej na poziomie: **5 157 307,40 zł (3 337 159,40 zł ZPORR, 1 820 148 zł SAPARD)**
- innych środków na poziomie: **1 097 000 zł (433 000 zł MENiS, 664 000 zł WFOŚiGW)**

8.0. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania został przyjęty Zarządzeniem Nr 26/2004 Wójta Gminy Grzmiąca z dnia 1 października 2004 r.

System ten przewiduje wprowadzenie każdego roku zadań do programów operacyjnych w oparciu o Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, którego wzór jest załącznikiem do Zarządzenia Wójta Gminy Grzmiąca w sprawie procedury opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Grzmiąca (załącznik).

Każdy Wniosek Przedsięwzięcia Inwestycyjnego jest oceniany na podstawie Kryteriów Oceny Zadań w Projekcie. Następnie każde przedsięwzięcie inwestycyjne z programów operacyjnych może przejść do tabeli WPI, o której mowa w punkcie 4.3., o ile uzyska odpowiedni stopień przygotowania, wypełnia założone cele w wybranym wariantcie rozwoju i może być finansowane w ramach podziału środków przeznaczonych na inwestycje zwanych dalej potencjałem inwestycyjnym.

Za przebieg wdrażania przedsięwzięcia od momentu jego zgłoszenia do umieszczenia w tabeli WPI odpowiada Komisja Koordynacyjna ds. Planu Rozwoju Lokalnego. Zintegrowaną Tabelę WPI zatwierdza Rada Gminy.

Stosowne akty prawne zamieszczone są w załącznikach na wstępie do powyższego dokumentu.

9.0. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Przyjęto, że potencjał inwestycyjny Gminy Grzmiąca dzieli się proporcjonalnie w oparciu o wybrany wariant rozwoju w Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca. Podział procentowy potencjału inwestycyjnego przedstawia rozdział 9.2. Podział ten staje się kluczem monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego.

9.1. Sposoby oceny realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego corocznie oceniana jest przez poszczególne komisje Rady Gminy i samą Radę Gminy po ówczesnym przedłożeniu sprawozdania Wójta Gminy dokonanych w oparciu o pracę Komisji Koordynacyjnej. Ta natomiast posługuje się kluczami oceny, o których mowa w rozdziale 9.2 i opisanymi w załączniku nr 5 do Zarządzenia Nr 26/2004 Wójta Gminy Grzmiąca z dnia 1 października 2004 r. Kryteriami Oceny Zadań w Projekcie. Ocenie poddawane są stopnie zaawansowania realizacji poszczególnych projektów i zadań zamieszczonych w WPI.

9.1.1. Sposoby inicjowania współpracy z partnerami prywatnymi i organizacjami pozarządowymi

Jednym z instrumentów inicjowania wspólnych przedsięwzięć partnera publicznego i prywatnego jest upublicznienie formy i sposobu składania Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego, który może być zgłoszony zarówno przez inwestora prywatnego, jak i organizację pozarządową o ile widzą oni jakikolwiek udział samorządu w planowanym przedsięwzięciu. O ile wnioski takie znajdują swoje miejsce w Programach Operacyjnych, o tyle szanse przeniesienia tego zadania do tabeli WPI, o której mowa w rozdziale 4.3., zależą od umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym w zakresie realizacji tego zadania.

9.2. Podział potencjału inwestycyjnego na poszczególne priorytety i inne cele

W Gminie Grzmiąca przyjęto następujący podział potencjału inwestycyjnego według wybranego wariantu rozwoju w Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca (podział potencjału inwestycyjnego w procentach).

PRIORYTETY

<p>Infrastruktura (działalność inwestycyjna) [I A]* 30%</p>	<p>Układ przestrzenny [I B] 25%</p>
<p>Problemy społeczne [I C] 20%</p>	<p>Gospodarka [I D] 15%</p>

* - oznaczenie celu w priorytetach.

INNE

<p>INNE CELE [II]*</p>	<p>10 % (rezerwa)</p>
-----------------------------------	---

Określony potencjał inwestycyjny gminy na poziomie przyjętym w rozdziale 7.5. podzielono na cztery priorytety wynikające z uchwalonej Strategii Rozwoju Gminy Grzmiąca. Ponieważ ilość projektów i programów podporządkowanych tym priorytetom nie rozkłada się równomiernie na każdy z tych celów, potencjał inwestycyjny podzielono w taki sposób, iż dla priorytetu „Infrastruktura (działalność inwestycyjna)” przypisano 30% potencjału inwestycyjnego, ponieważ obszar ten wymaga największych nakładów inwestycyjnych w okresie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Kolejnym obszarem, któremu przyporządkowano proporcjonalnie największą ilość zadań jest „Układ przestrzenny”. Na ten obszar przeznaczono 25% potencjału inwestycyjnego. Priorytet „Problemy społeczne” zawierający cztery główne cele został oceniony na 1/5 potencjału inwestycyjnego. Natomiast działaniom wspierającym gospodarkę przypisano 15% potencjału inwestycyjnego. Zachowano także dziesięcioprocentową rezerwę.

Każde zadanie zamieszczone ostatecznie w tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego podporządkowane zostało jednemu z tych celów.

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego polega na kontroli wyboru zadań z Programów Operacyjnych do tabeli Wieloletniego Planu Inwestycyjnego ograniczonego wysokością nakładów przeznaczonych na realizację danego celu oraz wyborze zadań najlepiej przygotowanych, o czym decydują Kryteria Oceny Zadań (załącznik nr 5 do Zarządzenia Nr 26/2004 Wójta Gminy Grzmiąca z dnia 1 października 2004 r)

Bezpośrednio monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego dokonuje Komisja Koordynacyjna a jej wnioski rozpatrywane są przez Radę Gminy.

9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego.

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego pośród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna, regionalna i centralna
- Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Rozwoju Lokalnego włącznie z publikacją Wniosku Przedsięwzięcia Inwestycyjnego jako formy aplikowania zadań.

W witrynie Gminy Grzmiąca zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Rozwoju Lokalnego z zamieszczonymi dokumentami w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego (Urzędem Gminy w Grzmiącej) a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna, regionalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Rozwoju Lokalnego o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w tabeli WPI Planu Rozwoju Lokalnego.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Rozwoju Lokalnego.